

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT február 6.

36. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fontane-pa 300)

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lepostak-pa 300)

Uj aggodalom

Temesvár, ahol a jövő héten összejön Duca, Nincsecs és Benes, a régi triumvirátus, a kisanantnak új állomás és — új aggodalom. Új állomás, mert ott dől el, a hármasszövetség föl tudja-e törni azt a diót, amit Benes hoz a tarsolyában, meg tudja-e őrizni a házibékét, amikor az orosz kérdéshez nyúl. Sinajában, ahol először próbált Benes utat törni, könnyen végeztek: kidobták a kanapét és ezzel a dolog a lovasági szabályai szerint el volt intézve nálunk is, Romániában is és a csehszlovák köztársaságban is. De most, amikor a kérdés körme égett már Csehszlovákiának, ezt az egyszerű megoldást nem alkalmazhatja a kisanant. Nemcsak azért, mert a kanapén ma rajtúl a fél Európa és Franciaország, a hármasszövetség protektora, hanem, mert Benesnek odahaza is igen fontos, hogy a szovjetkormányt elismerje és — elismertesse. Jugoszlávia részéről a csehszlovák külügyminiszter nem is talál komoly ellenzésre; nekünk, akik meglehetősen messze esünk a szovjetdiplomácia tűzvonalától, egészen mindegy: Benes elüzen-e Moszkvába, vagy sem. Más a helyzet a harmadik szövetséggel, Romániával, amely Besszarabia miatt örök drukokban és félelemben bujik meg az orosz medve közelében. Ducának élet-halál kérdés az elismerés. Bukarestnek az elevenébe vág Benes, ha csak diszkrétan is nemes kortériát folytat Csicserinnel. Románia, akárhogy tartaná is magát, bárhogy kérkedne is edzett idegekkel, aszövetségesnek nem tudná megbocsájtani azt, hogy Oroszországot — erősíti. Más kérdés, hogy Duca már Temesváron leveti-e az álarcot, vagy megvárja azt a kedvező pillanatot, amikor Franciaország oldaláról simán átsurrant Albion karjaiba. Mert erről van szó, ez itt a legfontosabb: Franciaország és Anglia, szovjet-elismerés, vagy antibolsevista front. Benes, aki két évvel mindig előrelát és jól lát, meg van győződve, hogy az a nagy zajlás, ami most Európa diplomáciájában végbemegy, hamarosan nyiltan ketté osztja az erőket. Sz az egyik oldalon Franciaország, a másikon Anglia kontinentális és egyéb világrészbeli szövetségeseivel — farkasszemet néznek egymással. Az utolsó öt esztendőben nagy dolgok történtek, de még hátra van a legnehezebb: a fekete leves, amit nem lehet elbliccelni. Nem lehet Romániának sem, amelynek határozni kell: marad, vagy pártot üt, kiart Franciaország a kisanant mellett, vagy másnappróbál szö-

vetségeket keresni. Benes biztos a dolgában; Csehszlovákiának tovább kell marsolni Franciaország oldalán. Ha Páris felveszi a háboruban elejtett fonalat és kezét ad Moszkvának, Prága sem maradhat veszteg és nem maradhat bizonytalanságban. Különben is: Angliától semmi jót nem várhat Benes; Chamberlain kimutatta foga fehéjét most is, amikor a frankügyben csúnyán megleckéztette a csehszlovák hazafiságot. Bukarestnek viszont vannak reményei Albionban, ahova, ha más nem is, az huzza szívét, hogy ott találja Oroszország leghatalmasabb ellenségét. Egyszóval: a kisanant nehéz órákat él át, majdnem azt mondhatnók, lét, vagy nem lét kérdése az, amit Temesváron a külügyminisztereknek el kell intézni. Jugoszlá-

via, mely mint közömbös szemlélő nyugodtabban ítélheti meg a helyzetet, ezekben a kritikus időkben újból beugorhat régi szerepébe és a beteget ismét talpraállíthatja rövid időre. Egészséges ugysem lesz már soha a hármasszövetség, akár ha a leg-híresebb csodadoktorok is kurálják. A kisanant, mint bárki földi halandó, a halál bölcsőjében született, Trianon volt az apja és Benes tartotta keresztviz alá. És ő az, aki öt év után most kérészi neki a szemfedőt. Sirató bolondság volna előre, hiszen az S. H. S. királyság nemzeti érdekei a kisanant nélkül sem maradnak védtelenek és tártalanok. Nincsecs vállalhatja a bíró szerepét, mert ha vége mindennek, egyedül is könnyű szívvel inthet majd búcsút Temesvárnak.

— folytatta Davidovics — amiért elsősorban a pénzügyminiszter felelős. Bevallom, hogy eléinte nekem is az volt a véleményem, hogy a pénzügyminiszternek nagy képességei vannak, de most utólag be kell látnom, hogy csalódtam benne. Bizonyosan tudom, hogy a pénzügyminiszter utólagos hiteket fog kérni a parlamenttől és ezzel feborítja a költségvetést. Ez a parlament a kormánytól függ és nem a kormány a parlamenttől. Amint hogy a parlament nem igazi kifejezője a nép akaratának, úgy a kormány sem kifejezője a parlament akaratának. Ez egyébként a többség ügye, amit a kormánypártok intéznek el a miniszterelnökökkel. Általában furcsának és érthetetlennek tartom, hogy a miniszterelnök hogyan jár el az egyes miniszterekkel. Például a kormány megalakítása idején közvetlenül a miniszterek eskütétele előtt a miniszterelnök azt mondta két miniszternek, hogy ők nem fognak esküt tenni és ebből tudták meg az illetők, hogy nem tagjai a kormánynak. Nagy hibája Pasicsnak, hogy *mindent maga akar végezni*, holott erre magas kora miatt nem képes. Jellemzőnek tartom *Radojevic* volt közlekedésiügyi miniszter esetét, akit egy héttel azután, hogy a király a Szent Száva-rend első osztályával tüntette ki, Pasics miniszterelnök kitéstelt a kormányból. *Pasics diktátora az országnak* — mondotta Davidovics — aki mindig csak követeléseket állít fel, de sohasem vállal semmiért felelősséget, holott ő felelős elsősorban a súlyos gazdasági és pénzügyi válságért és azokért a veszedelmekért, amelyek az országot kívülről fenyegetik. Kénytelen vagyok a miniszterelnök ellen azt a vádat emelni, hogy *az összes főbb állami intézményekhez és a bíróságokhoz saját hívelt nevezeti ki*.

Radics jelszava:
Horvátok egyesüljete!

— *Tiltakozom az ellen* — folytatta beszédét Davidovics — *hogy a király nevével a politikába keverjék. Egy miniszter — Davidovics itt Radics Istvánra célt — elmegy a népgyűlésekre, amelyeket ezekkel a szavakkal nyit meg: „A király üdvözetét hozom nektek!” Közönséges pártgyűléseken hangzanak el ezek a szavak és hogy ez megtörténhetik, azért is a miniszterelnök felelős. Gúnyosan foglalkozott ezután Davidovics a Pasics és Radics, valamint Malcsimovics és Radics közti viszonyal, majd felhívta a parlament figyelmét arra, hogy *Radics István újra felkapta a régi jelszót: „Horvátok egyesüljete!”* Radics part várja Pasicstól — mondotta —*

Davidovics nagy beszéde a parlamentben

A demokrata-párt vezére éles támadást intézett Pasics ellen Radicsot nagyhorvát propagandával vádolta meg — Uzunovics pénzügyminiszter-helyettes visszautasította a vádakát és kijelentette, hogy nincs ok a választások kiírására

A költségvetés parlamenti vitája

Beogradból jelentik: A szkupstina pénteken délelőtt fél tíz órakor folytatta a költségvetési vitát. Az első szónok *Davidovics* Ljuba volt, akinek közel három óras nagy beszédét az egész Ház nagy érdeklődéssel hallgatta végig.

Davidovics azzal kezdte, hogy a költségvetésben horribilis számok szerepelnek, olyan terhek, amiket a nép nehezen tud elviselni. Amikor a parasztnak sok elrejtett pénze volt, a költségvetés hét milliárdot tett ki, most pedig a gazdasági válság idején tizenhárom milliárd. A fiatal és tapasztalatlan pénzügyminiszter politikájának ez az egyetlen pozitív eredménye.

— A pénzügyi bizottság által végrehajtott takarékoskodás — mondotta *Davidovics* — nem történt kellő komolysággal és gondossággal. Még a hadiárvaikon is takarékoskodnak. A hadirokkantak hátralékos 300 milliója helyett a költségvetés csak 5 milliót állapít meg. A pénzügyminiszternek 20 milliót költségvetést kellett volna előterjeszteni és abból 7 milliót redukálni, amivel mindenki meg lett volna elégedve. Az ellenzék mégis halálal tartozik a pénzügyminiszternek, hogy a költségvetést benyújtotta, mert ezzel alkalmat adott az ellenzéknek arra, hogy a politikai helyzetről beszéljen. Az ellenzék eddig ezt azért halogatta, mert be akarta várni, milyen eredménnyel működik az

a kormány, amelynek kétharmad többsége van a parlamentben. Most, hogy kiderült, hogy a kormány semmi pozitív eredményt nem ért el, az ellenzék kénytelen kifejtetni erre nézve álláspontját.

Hogyan született meg a nemzetgyűlés?

Ezután a nemzetgyűlés megválasztásának körülményeiről beszélt *Davidovics*.

— *A parlament* — mondotta — *a törvényellenes Obznana jegyében született meg. A jelenlegi kormány elnöke bizonyos mértékig szintén hibás ebben, mert elfelejtkezett multjáról és öreg korában nem vezetett be tiszta választásokat. Nálunk mindig harcok folynak a kulisszák mögött, hogy ki kapjon választási mandátumot. Másutt ez nincs, mert mindenütt meg vannak győződve arról, hogy az államhatárolom nem folyhat be a választásokba.* (Taps az ellenzéken.)

Hosszasan beszélt ezután *Davidovics* a választási visszaélésekről és felemlített egyes városokat, így Szuboticát, Szentát, Velezt, Skopljét, Visokót, Prisztinát, Krajinát, ahol szerinte egyes közigazgatási tisztviselők bűncselekményeket követtek el és többen közülük még most is hivatalukban vannak.

Davidovics a miniszterelnök ellen

— A kormány már három éve nem terjesztett be költségvetést

hogy ő is azt kiáltse: „Szerbek egyesüljétek!”

Önkormányzatot a Vajdaságnak!

Davidovics ezután követelte az önkormányzati választások kiírását különösen a Vajdaság számára. Ha a Vajdaságnak annyi adót kell fizetni, amennyiről a szónokok a parlamentben beszéltek, akkor a nép megérdemli az önkormányzatot is. Hosszasan beszélt Davidovics a délszerbiai állapotokról, az ottani lakosság üldöztetéséről és rámutatott arra, hogy amikor a délszerbiai lakosság sérelmei ügyében Radics Istvánhoz, vagy Radics Pavlehoz fordult, azok még válasza sem méltatták. Foglalkozott a tisztviselőkérdéssel és hangsúlyozta, hogy tulsok a tisztviselő. *Plamenak* volt montenegrói miniszterelnöknek a radikálispartba való belépését a párt szégyenének nevezte. Végül kijelentette, hogy *bizalmatlan a kormány iránt* és a költségvetést nem fogadja el.

A pénzügyminiszter-helyettes válasza

Uzunovics Nikola építésügyi miniszter, a pénzügyminiszter helyettese válaszolt Davidovics Ljuba beszédére. Foglalkozott mindszokkal a kifogásokkal, amelyeket Davidovics felhozott. A költségvetés látszólag nagy, de figyelembe kell venni, hogy a törvény értelmében bruttó-költségvetést kell összeállítani, ha tehát a megfelelő tételeket eliminálnak, alig nyolc és fél milliárdot tenne ki a költségvetés. Hangoztatta a miniszter, hogy pénzügyi kérdésekben nem szakember, de úgy tudja, hogy ha olyan alapon állítanak össze a költségvetést, mint Németországban, Csehszlovákiában, vagy Lengyelországban szokásos, akkor a budget nyolc milliárdnál nem rugna többre.

— Kifogásolta Davidovics — mondotta Uzunovics miniszter — hogy mindeddig tizenkettővel dolgozott a kormány. Tekintetbe kell azonban venni, hogy a politikai viszonyok nem engedték meg, hogy a parlament elé költségvetést terjesszen a kormány. Davidovics sokat foglalkozott a múlt választásokkal. Mi értelme van ennek, hiszen a verifikációs vitában már eleget foglalkoztak a múlt választásokkal. Davidovics úgy látszik azért beszélt annyit a választásokról, mert úgy fogja föl a helyzetet, hogy újból választások lesznek. *Semmi okot sem látok fenforogni, hogy így ítéljék meg a helyzetet.*

Visszautasította azután a miniszter azt a vádat, amellyel Pasics miniszterelnököt illette Davidovics a kormány tagjaival való magatartása miatt.

Megmarad a kormánykoalíció

Majd a választási mandátum kérdéséről beszélve kijelentette, hogy semmi sem igazolja azt a tételt, hogy a választási mandátumot annak a kormánynak kell megadni, amely azt kéri. A radikális pártnak 142 képviselője van és ez elég garancia a parlament munkaképességének biztosítására. A nemzeti megegyezés politikájáról kijelentette Uzunovics miniszter, hogy a kormány személyi összetételében lehet változás, de ez

nem jelenti azt, hogy a koalíciót fel kell bontani.

— Akármilyen fog történni — fejezte be beszédét a miniszter — az ország parlamentáris monarchia marad, egy kormánya és egy tör-

vényhozása lesz.

Pribicevics Szvetozár személyes kérdésben szólalt fel és ezzel az ülést véget ért.

A legközelebbi ülés szombaton délelőtt lesz.

Bácskában is terjed a bicsérdizmus

Vrbászon hódít a gyümölcssevés

A bicsérdizmus tudvalevőleg Erdélyből indult hódító útjára. Egy öreg falusi székely, Bicsérdy Béla terjeszti ott a világmegváltó eszmét, amelynek az a lényege, hogy az áldozatnak, aki a bicsérdizmus hívévé szegődik, soha nem szabad lusta enni s fött ételt is minél kevesebbet, ezzel szemben Bicsérdy Béla a hosszú életet és az örök egészséget garantálja hívei számára. S minthogy Bicsérdy valójában még mindig él s ha egy bicsérdista véletlenül meg is hal, arról hamarosan kiderül, hogy nem tartotta meg pontosan a világmegváltó tanokat, mert életében egyszer téli szalámint, abált szalonnát, vagy heringet evett — a bicsérdizmus feltartóztatatlanságul terjed.

Amint előrelátható volt, a bicsérdizmus nem maradt meg Erdély határain belül, hanem átesapott más területekre is. Most már Bácskában is vannak bicsérdisták, akik lesűtik a szemüket ha egy mézszárszék előtt mennek el, szegénylősen elfordulnak, ha egy ökröt látanak — szegények mennyit foroghatnak — s

rendületlenül fogyasztják a narancsot, diót, mogyorót, a nyers rizkását s mindent, amit Bicsérdy pápa előír az élet meghosszabbítása és az egészség megőrzésének kellékeként.

Bácskában, Vrbászon vannak nagy számban bicsérdisták. A nagy számot úgy kell érteni, hogy vannak vagy hatvan-nyolcan. Az újdonsült bicsérdisták, hogy kipótollják azt, hogy életük eddigi tévelygéseit során — horribile dictu — többször lust is ettek, nyolc napig majdnem teljesen koplaltak, s a koplalás után több kilométeres sétákat tesznek. A kura dacára kitűnően érzik magukat. Legalább így mondják.

Értesülésünk szerint a pénzügyi hatóságok kötelezővé akarják tenni a bicsérdizmust az egész Vajdaságban. Az adókövetések és az adóbehajtások mostani rendszere legalább is arra mutat, hogy *ultra bicsérdistának* kell annak lennie, aki a kivetett adókat meg tudja fizetni. Mert vagy adót fizet a vajdasági honpolgár, vagy eszik. Mindakettőre nem telik.

Huszmillió dinár adót követelnek a szubotica magánalkalmazottaktól

Közszemlére teszik a másodosztályú kereseti adó kivetését

A szubotica pénzügyigazgatóság a betervezett adóvallomások alapján most vetette ki 1922. évre a negyedosztályú kereseti adót és az adókövetések listáit már át is küldte a városi adóhivatalhoz, további eljárás végett. A pénzügyigazgatóság ezúttal is a legnagyobb szigorúsággal járt el az adó-alanyokkal szemben és

oly horribilis összegeket rótt ki negyedosztályú kereseti adó címén, a mely meglepte a városi adóhivatal vezetőségét is.

Mig ugyanis 1921. évben Szubotica város területén összesen

kétszázötvenkilencezer dinár negyedosztályú kereseti adót vetettek ki, addig 1922. évre 1,426,678.73 dinárt tesz ki a negyedosztályú kereseti adó összege.

Minthogy azoknak a magánalkalmazottaknak, akik adóbizonyságot akarnak, az 1923, 1924, 1925. és 1926. évekre az 1922-ös alapon kell fizetni az adójukat, tehát a kivetett összeg négyszeresét kell minden adózónak megfizetni. Az állami adóhoz még 240 százalékos városi pótdadó s egyéb pótlékok járulnak, úgyhogy ez az adóelőírás valójában azt jelenti, hogy ebben az évben a szubotica magánalkalmazottaknak, illetve munkaadóknak *huszmillió dinár* negyedosztályú kereseti adót kell megfizetni.

Jakovljevics Obrad, a városi adóhivatal főnöke az adókövetések áttanulmányozása után nyomban érintkezésbe lépett a pénzügyigazgatósággal és felhívta a pénzügyigazgatóság figyelmét arra a körülményre, hogy az 1921. és az 1922. évi negyedosztályú kereseti adókövetések között aránytalanul nagy a különbség. Egyben közölte, hogy a városi adóhivatal véleménye szerint, a pénzügyigazgatóság a negyedosztályú kereseti adó kivetése körül valószínűleg tévedett és nem vette figyelembe az adótörvény azon rendelkezését, hogy az

állami tisztviselők pótlékainak megfelelő fizetési pótlékok adómentesek és csak a törzsfizetés után lehet a kereseti adót kivetni. Ezzel egyidejűleg Jakovljevics adófőnök

az adókövetési listákat vissza akarta küldeni a pénzügyigazgatósághoz revízió végett, a pénzügyigazgatóság azonban ezt azzal utasította vissza,

hogy az adókövetések körül mindenben a törvény rendelkezéseinek megfelelően járt el.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste Jakovljevics Obrad adófőnököt, aki a negyedosztályú kereseti adókövetésekre vonatkozólag kijelentette, hogy a városi adóhivatal mindent megtett az iránt, hogy a pénzügyigazgatóság vizsgálja felül az adókövetéseket, de eredménytelenül. Így előáll számtalan esetben az a lehetetlen helyzet, hogy

az alkalmazott negyedosztályú kereseti adója nagyobb, mint főnöke harmadosztályú kereseti adója.

— A városi adóhivatal — mondotta Jakovljevics adófőnök — ezután nem tehet mást, mint a pénzügyigazgatóság utasításainak megfelelően, *közszemlére teszi az adókövetéseket.*

Mint értesülésünk, a pénzügyigazgatóság az adókövetéseknél a még érvényben levő magyar törvények alapján járt el, olyformán, hogy az ott korona értékben megállapított adókulcsot dinár értékre számította át, vagyis amelyek adóvallomásban évi törzsfizetesként tizenkétezer korona szerepelt, ott negyvennyolcezer koronának megfelelő adókulcsot alkalmaztak. Minthogy a törvényben az adókulcs progresszív alapon növekszik, aránytalanul nagyobb lett az adóalap is, annak ellenére, hogy végül az így kapott koronaösszeget visszaszámították dinár értékre. Ezzel szemben úgy kellett volna eljárni, hogy csak a tizenkétezer dinár negyedrésze-

nek, azaz tizenkétezer koronának megfelelő adókulcsot használja és a kapott adóalapot visszaszámítani négyszeresére, vagyis dinárértékre.

A pénzügyigazgatóság részéről kivett állami adóhoz még hozzájön az 1922. évi kétszáznegyvenöt százalékos városi pótdadó.

A városi adóhivatal a negyedosztályú kereseti adókövetéseket

február hó 12-ikéig közszemlére teszi és a kivetések ellen február hó 27-ikéig lehet benyújtani felelőleveleket.

Értesülésünk szerint az adóbehajtást egy-két hónapra belül meg is kezdi a városi adóhivatal.

A szerelmi vadászója

A newyorki Antónia tömegesen idegeníti el a szerelmet

Newyorkból jelentik: Lengyel Menyhért nagyszerű operettjének, az Antónia-nak newyorki címszereplője, Marjorie Rambeau egy csinos botránynak is hősnője lett. Nemrég történt, hogy Mrs. Mabel Kewitt Manton valókeresetet adott be férje ellen, aki az Antóniában paruzere volt Marjorie Rambeau-nak és keresetében, tettestársnak is, a szép amerikai Antóniát nevezte meg.

A bíróság február 9-ikén tárgyalja az érdekesnek ígérkező vádlóper és ugyanekkor dönt a bíróság Mrs. Manton Kewitt kártérítési igénye felett is. Ez az igény „szerelmeleldegenítés” címén százezer dollárra szól. Marjorie Rambeau-nak alighanem fizetnie kell, mert Mrs. Manton „in flagrante” kíséretében az Endicot Hotelben rátört Marjorie Rambeau-ra. Mindkettőjüket neglizsében találták. Manton ugyan erősen bizonygatja, hogy nem történt semmi, mint magánútkár volt Marjorie Rambeaudé és egy új szerepről tárgyalt vele — pizsamában. Mrs. Manton azonban betervezett egy táviratot is, amelyet ő fogott el. A táviratot Marjorie Rambeau küldte a férjnek a következő szöveggel.

Te édes. Szeretlek. Semmisen választhat el bennünket csak a Harlem vize. Te kis ragadozó. Társad a bűnben, Marjorie Rambeau.

Az amerikai Antónia-nak nem ez az első botránja. Két színészférje már előbb elvált tőle, mert más asszonyok férjétől idegenítette el a szerelmet.

Mózes a jégtáblán

Rejtélyes lelet a csatornán

Szaribecsejéről jelentik: A Petar király-csatorna újalánkai szakaszán Jakab István halász a zajló jég között egy ládát pillantott meg, amely egy jégtáblán uszott. A halász csónakán odament a jégtáblához s csakánnyal a partrahozta a ládát. Ekkorra már a többi halászok is odagyültek s kíváncsian lesték, hogy mi van a titokzatos ládában. A láda födele le volt szögezve s mikor nagy ügyel-bajjal felfeszítették, látták, hogy a ládában, amely gondosan ki van párnázva, egy két-három napos fiú-csecsemő fekszik, mellette egy tejes üveg cucival. Mikor a ládát felnyitották, a kisgyerek vidáman mosolygott a halászokra.

A ládában elhelyezett párnák s a kis csecsemő ruházata arra enged következtetni, hogy a csecsemő jobb módúak él szülői gyermeke. Megállapították azt is, hogy az, aki a kis gyereket a jégtáblára tette, csakánnyal elszabadította a jégtáblát a partról s betolta a csatorna közepére, hogy a jég messze elusszon a tett színhelytől.

A gyermek szülei után megindították a nyomozást.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kormánnyal kötött paktumról az erdélyi magyar párt kommuniké adott ki, mely a következőkben ismerteti a megegyezés történetét: »A kormány részéről jött felszólításra a magyar párt tárgyalásokba bocsátkozott a kormányval a magyarság helyzetének tisztázása érdekében. A tárgyaláson dr. Bernády György, dr. Gabányi Imre, dr. Paál Árpád, gróf Teloky Arthur és gróf Toldalagi Mihály vettek részt. A tárgyalások kedvező irányt vettek, mire az elnöki tanács foglalkozott azok anyagával és felhatalmazást adott a fennnevezett párttagoknak a tárgyalások folytatására. A tárgyalásokon a kölcsönös közeledés odáig jutott, hogy Ugron István elnök szükségesnek látta a napokban személyesen utazni le Bukarestbe és meggyőződve arról, hogy a kormány részéről nyújtott, illetőleg kilátásba helyezett eredmények az adott helyzetben támasztható várakozásnak általában megfelelnek, a megállapodást az elnöki tanács felhatalmazásához képest elfogadhatónak találta és ahhoz elvben hozzájárult. Azonban a megállapodást, amelyet a kormány elnökével együtt kell ratifikálnia, nem írta még alá, mert módot kívánt nyújtani arra, hogy előzetesen a tagozatok képviselői megtehessék észrevételeiket. A megállapodások, melyek a nyelvhasználatra, vallásügyi, közművelődési, igazságszolgáltatási és közgazdasági kérdésekre vonatkoznak és a romániai magyarság számára az eddigi állapotokkal szemben jelentékeny haladást, lehetőleg könnyítéseket nyújtanak. A legutóbbi elnöki tanács ülésén a tagozatok képviselői beható eszmecsere-t folytattak a kérdés felelő és azt minden oldalról megvilágítva, bár egyesek kifejezést adtak a kormánnyal kötendő megállapodással szemben táplált aggodalmaiknak: a több órán át tartott értékes eszmecsere végén teljes egyértelműség alakult ki, úgy hogy az összes jelenlevők a megállapodásnak, mint az adott körülmények közt a magyarság érdekeinek megfelelőnek szükségességét állapították meg, imponáló egyhangúsággal mondván ki, hogy a pártfegyelem minden egyes tagozatot köt és a magyar párt minden tagjának kötelessége a pártvezetőség további utasításaihoz alkalmazkodni. A megállapodás részletei még nem közölhetők, de amny már megállapítható, hogy az egyezmény következtében a magyarság általában számarányának megfelelő mértékben foglalhat a városi, községi tanácsokban helyet és így módjában lesz a közigazgatás menetére közvetlen befolyást gyakorolnia.

Talarescu miniszter nyilatkozott a magyar párt és a kormány közli megegyezéséről. »A magyarságnak az az aggodalma — mondotta — hogy a kormány esetleg nem tartja meg ígéreteit, feleslegessé válik abból a pillanatban, amikor meggyőződünk arról, hogy a magyar párt és a köréje csoportosult magyarság nem sandít a határon túra, helyzetének javulását nem a külföldi hatalmaktól várja és megnyugszik az adott helyzetben és becsületes munkába kezd. Hogy a magyarok nagy áldozatot hoztak? Az igaz. Az állam kormányzásának gépezete rendkívüli módon komplikált, úgy hogy a kormány szándékai ellenére is megtörténhettek olyan dolgok, amelyek a magyarságnak fájdalmat okoznak. De ennek sok esetben az volt az oka, hogy a magyarok nem nálunk keresték sérelmeik orvosolását, hanem idegen utakon jártak és így nem is érthették meg egymást. A jelenlegi megegyezésről azt szeretném hinni, hogy ez nem a választások kedvéért kötött paktum, hanem teljes principiumváltozás a magyar és a román nép megértésére. Ennél a kérdés-

nél hibás dolog arról beszélni, hogy mit kapott és mit fog kapni a magyarság az együttműködésért. A bukaresti tárgyalások alkalmával nem vásárt kötöttek, hanem egy elvbeli megállapodást az ország legerősebb pártja és a magyarság képviselői között a jövőbeli békes atmoszféra megteremtésére. Ez érdeke az országnak, de elsősorban a magyarságnak, amely azután teljes bizalommal nézhet a jövőbe és várhatja

ennek az atmoszférának bekövetkezését. Amíg a magyarok a paktumról nem mint kedvezményadást beszélnek, amiről törvényes határok között élő államban úgy sem lehet szó, mert privilégiumot senki sem élvezhet és amikor a magyarok az őszinte barátság jegyében akarják érvényesíteni polgári jogukat, biztosan számíthatnak arra, hogy a kormány azokat respektálni fogja.

Feloszlatják a román parlamentet

Április végén tartják meg az új választásokat Romániában

Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy március 20-ikán feloszlatja a parlamentet és április végére kiírja az új országos választásokat. Az új kamara és a szenátus május 20-ikán ül össze.

A választások idejét még pontosan nem állapították meg. Bratlanu re-

méli, hogy a királytól ő kap választási mandátumot és sikerül neki újból többséget szerzeni. A választásokon a kormány közös listával vesz részt a magyar párttal, melynek az erdélyi kerületekben több mandátumot biztosít a most megkötött paktum értelmében.

Balkán-konferenciát tartanak a kisantant temesvári konferenciája után

Törökország és Bulgária is részt vesz a tanácskozáson

A »Cuvantul« című lap Konstantinápolyból keltezett hírt közöl, amely szerint a kisantant külügyminisztereinek konferenciája után Bukarestben a Balkán-államok külügyminiszterei fogják közös konferenciára összegyűlni. Ezen a konferencián a török külügyminiszter is részt fog venni.

Mint hírlik, a konferencia foglalkozik a balkáni politikai helyzettel és egy garancia és arbitrage szerződés megkötéséről fog tárgyalni. A román sajtó kijelenti, hogy Törökország igen barátságos hangon nyi-

latkozik ennek a tervnek megvalósításáról.

Prágai jelentés szerint a cseh-szlovák kormány, bár nem vesz részt a bukaresti Balkán-konferencián, nagy rokonszenvvel fogadja a konferencia tervét, mert ettől a kisantant megerősödését várják. Ugyancsak prágai jelentés szerint olasz politikai körökben nagy izgalmat kelt a balkáni konferencia terve s az olasz diplomácia mindent megtesz, hogy a konferencia összehívását a lehetőség szerint megakadályozza.

Éles támadás a radikális klubban Stojadinovics pénzügyminiszter ellen

Vukicsevics volt közoktatásügyi miniszter Stojadinovics lemondását követeli

Beogradból jelentik: *Simonovics* Milán szociálpolitikai miniszter — mint a *Bácsmegeyi Napló* már jelentette — esütörtökön este felkereste *Pasics* miniszterelnököt és bejelentette, hogy ha *Radics* István közoktatásügyi miniszter nem vonja vissza dalmáciai agitációs körútján tett kijelentéseit, benyújtja lemondását. *Simonovics* elhatározása nagy feltűnést keltett politikai körökben.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa felkereste *Simonovics* szociálpolitikai minisztert, aki úgy nyilatkozott, hogy bejelentette *Pasics* miniszterelnöknek lemondását és ettől a szándékától csak akkor áll el, ha a kormány megrendszabályozza *Radicsot*. Mindaddig, míg *Radics* részéről az ügy nem intéződik el, várakozó állásponton marad. Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy meglegezik-e *Radics* részéről egyszerű cáfolattal, *Simonovics* kijelentette, hogy megelégette már a cáfolatokat és komolyabb garanciákat kér *Radics*tól.

Politikai körökben az afférból kifolyólag kényesnek tartják a kormány helyzetét. Pénteken *Nikics* erdőügyi miniszter felkereste *Pasics* miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott, majd *Radics* Pavle agrárreformügyi miniszterrel tárgyalt *Nikics* szombaton pedig *Zagrebb*ba utazik, hogy *Radics* István-

nal folytasson megbeszéléseket az ellentétek elsimitására.

A radikális párt ülése

A radikális-párt pénteken délután folytatta a költségvetés vitáját. Az első szónok *Zstojnovics* Dusan volt, aki panaszt tett, hogy *csendörök nem engedték be a közoktatásügyi minisztériumba* és élesen támadta *Radics* Istvánt.

Vukicsevics Velia volt közoktatásügyi miniszter szólalt föl ezután. Szerinte a költségvetés nincs arányban az ország teherbíró képességével. Támadta *Stojadinovics* pénzügyminisztert, aki kizárólag a dinár emelkedésére helyezte a fősúlyt és inkább *börzsnér volt, mint redtis közgazdász*. A közoktatásügyi miniszter új iskolákat létesít, ami a szellemi proletárok számát fogja növelni. Minden minisztériumnak csökkentenie kell a tárcája körébe vágó kiadásokat és az ország költségvetése legfeljebb tíz milliárd lehet. Kifogásolta, hogy a fogyasztási adók és vámok ma is olyan magasak, mint amikor a dinár alacsonyán állott. Követelte *Vukicsevics*, hogy a pénzügyminiszter vonja le a konzekvenciákat.

Radics Istvánra vonatkozólag *Vukicsevics* kijelentette, hogy *Radics* veszélyeztetni a kormány stabilitását és a radikálisoknak is komolyan kell készülni az új választásokra.

Tyirkovics Jovan és *Totics* Szveszko szerbiai képviselők szólaltak még föl, majd az elnök az ülést berekesztette.

Pasics és Makszimovics a királynál

Makszimovics Bózsó belügyminiszter pénteken délelőtt kihallgatáson jelent meg *Alekszandar* király Őfelségénél és jelentést tett *Radics* politikai agitációs utjáról. Délután fél hat órakor a király *Pasics* miniszterelnököt fogadta két óra hosszúságú kihallgatáson. Politikai körökben a kihallgatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A hajléktalan hivatal

Damjanovics titkár beogradi tárgyalásai a Financijnska Kontrola elhelyezése ügyében

A szubotici kerkeskedők és gyárosok egyesületének titkára, *Damjanovics* Milán pénteken tért vissza Beogradból, ahol a szubotici *Financijnska Kontrola* irodáinak elhelyezéséről tárgyalt.

A *Financijnska Kontrola*-nak jelenlegi helyiségeiből május elsejére ki kell költöznie és minthogy a város belső területén nem találtak új helyiséget, a hivatal ki akarják költöztetni *Palicsra*. A szubotici kerkeskedők ezt a tervet aggodalommal fogadták, mert a pénzügyi ellenőrző hivatalnál gyakran van dolguk és nagy időbeli veszteséget jelentene, ha minden esetben *Palicsra* kellene menniük. A *Lloyd* felhívására *Czigler* Gyula butorgyáros *Párhuzamos-uti* házában felajánlott megfelelő lakást a hivatalnak, de azzal a feltétellel, hogy engedjék el a ház után fizetendő adóját, mert különben százezer dinár házbér után hetvenezer dlnárnál több adót kellene fizetni. A *Financijnska Kontrola* hajlandó lett volna megfizetni az állami adónak megfelelő összeget, a városi tanács azonban úgy határozott, hogy csak akkor engedi el a városi pótdót, ha a háztulajdonos állami adót sem fizet.

Damjanovics Milán, a *Lloyd* titkára Beogradban tárgyalásokat folytatott *Robicsek* Alfonzzal, a közvetlen adók vezérgazgatójával, aki azonban kijelentette, hogy az állami adót nem lehet elengedni, mert ez törvényellenes és — ha méltányos is a kérés — nem lehet precedenst teremteni, a városnak azonban az állami adótól függetlenül saját hátskörében jogában áll a városi adót elengedni. A válasz értelmében a kerkeskedők egyesülete újabb tárgyalásokat kezd a várossal.

Enyhültek az ellentétek a jugoszláv-amerikai pénzügyi tárgyalásokon

A jugoszláv delegáció február hó közepéig marad Washingtonban

Washingtonból jelentik: Az amerikai—jugoszláv adósságtárgyalásokat a két delegáció tovább folytatja. Az ellentétek, melyek korábban fölmerültek, már nem olyan élesek, a két álláspont közt jelentős közeledés történt, de még távolról sem olyan a helyzet, hogy közel megegyezésre lehessen számítani.

A sajtó általában igen megértő magatartást tanúsít a jugoszláv delegáció munkájával szemben. A *New York Commercial* azt írja, hogy Amerikának el kell ismerni, hogy Szerbia igen sokat szenvedett a háboruban és hangsúlyozza, hogy a jugoszláv delegáció a legnagyobb jóakarattal keresi azt a módot, hogy az adósság kérdését végleg rendezze.

A jugoszláv delegáció hír szerint a hónap közepéig marad Washingtonban.

Lázadás

A mai keserves világban, amikor minden reccog-ropog és omladozik, országok és népek, egészen magától értetődik az az eset is, amelyről az alábbi hír számol be:

— **Eltűnt a Maros.** Marosvásárhelyről jelentik; Palotailván a minap hatalmas földrengés vonult végig, amely mindenütt erős geológiai elváltozásokat okozott. Így például Szászrégen város lakói, egy napon megdöbbenve vették észre, hogy a villanyuk, amelynek turbináit a Maros hajtotta, kialudt és a Maros folyó eltűnt. Ágyúval szétlőtték a folyó jégpáncélját, de alatta csak hűlt helyét találták a Marosnak és teméntelen döglött halat.

1

Ma, amikor régi, szinte penészes tekintélyű cégek rohannak hanyatt-homlok a csődbe, mért éppen a Maros lenne kivétel? A népek hozzá szoktak az ilyen jó kövér realitásokhoz, mint például egy folyó. A folyó az folyik éjjel-nappal, furton-furt. Ezt tartja a közhit ezredévek óta. Nos, a folyó most meggondolta magát és kerekét oldott. Szegény Maros még csak a vízbe se ölhette magát, hát elbújt a föld alá. Azt mondta:

— Utánam a vízözön!

Csak a jégpáncélját hagyta ott a két part között, akár az öngyilkosok a kabátjukat, mielőtt a vízbe ugrának.

2

Lehet, hogy életunság volt az oka. De az sincs kizárva, hogy a bitelezői elő szökött meg. Vagy pedig megakart mutatni az embereknek: senkiben se lehet bízni. Csak a halálban.

3

A Tisza hiába várja ölelő karjaiba, összes mellékiolyók tanácsalannul seregnek:

— Uram isten, hová folyjunk?

4

És mi lesz a népdalokkal? A »Maros vize folyik csendesen« című nóta sürgős renoválásra szorul. Ugyszóint a »Maros kutvám jaj de mélyen alszol« is. Helyettük simmik és foxtrotok vonulnak be a nép szívébe. A néplélek megszűnik rejtelem lenni.

5

Borzasztó még elgondolni is: mi lenne, ha a többi elemek is így felkerekednének és faképnél hagyának bennünket? A tűz nem gyulladna meg. És a levegő vonakodna belépni a földünkbe?

6

Lázadás az egész vonalon. Itt nem segít az ágyú, a kard, a börtön. Baborna ur ezt akarja mondani:

— Nem adom olesóbban.

De a hangja megtagadja az engedelmességet. És Baborna ur csak nyög, mozog a szája, a fogait csattogtatja, int, kapálódzik, de a hangok nem hagyják kigurgulni magukat a torkából. Tragédia. Babornára azt fogják mondani az emberek.

— Megkukult.

7

Igen ám, de ugyanekkor a többi hangok is sztrájkba lépnek és amidőn Kelemen ur éppen nekikészülődik, hogy elmesélje Bendeguznak:

— Hallottad? A Baborna megkukult — a hangszólam felmondják a szolgálatot. Általános és egyenlő közepurópai hangjelzés.

8

A nős emberek titokban finanszírozzák a feleségeik rebélis hanghullámait és kitartásra buzdítják őket. A drámaipar megszűnik, mert a hős nem hőrgelhet és az uccai esendhaborítást is kivonják a forgalomból.

9

Az operaénekesnők ilyen apróhidetéseket adnak fel a lapokba;

Elvesztettem a hangomat. Becsületes megtaláló jutalomban részesül.

10

Jadlowker és Saliapin elmennek kapálni.

Csak a tárgyak és az állatok tudnának zörejt csapni. Milyen szivestu cserélne bármelyikünk a fuvalával, vagy a kétszólamu számmal, amikor méltóságosan így szól:

— I—á!

11

De az se lehetetlen, hogy egy reggelen, amikor felébredünk, nem találjuk a szemünket. Keressük az éjjeli szekrényen, az ágy alatt, a nadrágzsebünkben: nincs sehol.

12

Am látás nélkül nem is tudjuk megkeresni soha a szemünket. A kezünk, a lábunk, az orrunk és mellünk: mind vakok.

Öngyilkos lett a kis inas mert reménytelenül szeretett egy urilányt Különös szerelmi dráma Kragujevácon

Kragujevácról jelentik: Kragujevácon péntekre virradó éjszaka megdöbbenő szerelmi öngyilkosság történt:

Peruncsics Péter tizenhárom éves inasgyerek féltékenységből felakasztotta magát.

Peruncsics, aki meglehetősen exaltált volt, egy divatárú üzletben, mint inas dolgozott. Az üzletbe sokszor bejárt egy magasállású tisztviselő feltűnően szép huszonegy éves leánya, akit rendszerint Peruncsics szolgált ki.

A kis inas szerelmes lett az előkelő urilányba, titokban verseket írt hozzá és az uccán órákig követte, mint az árnyék.

A leány azonban nem tudta, hogy Peruncsics imádói közé tartozik, név vette

13

A szemünk önállósította magát és elment sétálni, vagy kikézdeni a nőkkel. A szemek mindig jobban megértik egymást, mint az emberek.

14

Mi meg csak ülünk bambán az ágy-szélén, vagy kibotorkálunk vakán a világba és ha a sötétben illetlenül érünk hozzá egy nőhöz, felsikolt:

— Szentelen!

15

De hiszen neki sincsenek látószervei! Ki itt akkor a szemtelenebb?

*

...és mégis: milyen bizalommal lépünk a roskadozó égbolt alatt, igéretket teszünk holnapra és mialatt átöleljük a kedvesünket, nem félünk, hogy a száunkra fagy a esők.

(t. i.)

észre, hogy ha véletlenül betévedt az üzletbe, az inas tulságos előzékenységgel forgolódik körülötte. Pedig a kis Péternek halálosan komoly volt a szerelme, annyira, hogy

kétségbeesett, amikor az uccán a leányt fiatalemberek társaságában látta.

Egy-kétszer még el tudta ezt viselni, de amikor a féltékenysége teljesen urrá lett fölötte, elkeseredett és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Pénteken este, amikor hazament az üzletből, megírta a leánynak a búcsulevelet, aztán felment a padlásra és ott felakasztotta magát.

A szülei reggel vették észre, akkor már halott volt. A kisfiú tragikus sorsa mély hatást tett az egész városban.

Megalakult az új konzisztórium a bácskai görögkeleti püspöki kerületben Csirics Irinej püspök beszámolója a püspökség tizenötévi működéséről

A legutóbbi eparchiális választások a Bácskában 1909-ben voltak és a megválasztott gyülekezet mandátuma három évre szólt. 1912-ben kellett volna az új választásokat megejteni, de azok akkor elmaradtak és a háború miatt csak most, tizenhét év után írták ki újból az eparchiális választásokat. 1911-ben ült össze utoljára az eparchiális gyülekezet, amely most tizenöt évvel utóbb, csütörtökön délelőtt jött újból össze, hogy működését megkezdje.

A noviszadi Nikolajevszky-iskola helyiségeiben tanácskozott az eparchiális gyülekezet, amelyen dr. Csirics Irinej püspök elnökölt. A gyülekezet hatvanhat tagja közül hatvanötön jelentek meg. Az egyetlen távollevő betegsége miatt maradt el.

Dr. Csirics Irinej püspök magasszarnyalású, nagy beszédet mondott, amely a gyülekezet tagjaira olyan mély hatást gyakorolt, hogy a beszédet kinyomatják.

A püspök megállapította, hogy a valósághoz való ragaszkodást a háború pusztító erkölcsi nem lazították meg, amire tanúság az eparchiális ülés, amelyen az egy beteg tagot kivéve, valamennyi tag megjelent. Vácolja ezután, hogy az egyház miképp került ki a világháborúból és ismertette az egyházat érdeklő új törvények jelentőségét. Az eparchiális gyülekezet hatásköre a népi iskolák államoztatása óta szűkült és az iskolai bizottság megalakítása el is maradt. Rámutatott arra, hogy az agrárreform több egyháztól földeket vont

el és így anyagilag gyengítette az egyházat. Kiemelte a nép vallásosságát, a mit bizonyít az is, hogy a háborúban megrongált templomokat kijavították, sőt már új templomok is épülnek, ezek közt különösen szép a bizanci stílusban épülő adai pravoszláv templom. Az egyházközségek mindgyakrabban szentelnek fel új harangokat.

A nagy hatást keltett beszéd után beható vita indult meg egyházi és szervezeti kérdésekről, majd megalakították a bácsi eparchiális konzisztóriumot, amelynek tagjai lettek:

Egyháziak: Tosics Alekszandar, esperes, Parag, Protics Márkó lelkész, Szubotica, Jojkics Vászta espereshelyettes, Turja, Prekajszki Milos lelkész, Szentá, Gavrilovics Pavle lelkész, Gorni-Kovil, Vlaskalics Szvetozár esperes, Mosoria, Nikolics, Szteván esperes, Stari-Futak, Popics Jován lelkész, Kulpin, Vuin Jován lelkész, Szupár, Popovics Szteván lelkész, Noviszad, Mitics Nikola lelkész, Szaribecse, Kovacevics Vojislav lelkész, Nádalya.

Világiak: Aranczy Sztankó felelvitelli bírósági tanácselnök, Noviszad, dr. Ludacs Milos városi főgyógyász, Szentá, Manojlovics Duskó Szubotica, dr. Jovánovics György orvos, Csprög, Terziu Pája tanítóképezdei igazgató, Szombor, Katjanszki Szteván főszolgabíró, Szaribecse, Alekszjevics Mita, a belügyminisztérium BBB. osztályának főnöke, Beograd. (Noviszadon fizeti egyházi adóját és így a bácsi egyházmegye tagja) és Uvanics Dragoljub tanító Der-

nye.

Az eparchiális egyházi hatóság tagjai lettek a következő esperesek: Csirics Milán Noviszadi, Katicics Milos nemzetgyűlési képviselő, Szabali, Jankulov Vladislav, Szombor és Stepanov Jován Szaribecse, továbbá a következő lelkészek: Pavkovics György Szombor, Lepkovác Milos Bajsa, Milovanov Milán Martonos, Nikolics Szteván Szarifutak és a következő világiak: Manosevics Dusan hitközségi elnök, Noviszad, Miskov Vojin kispazda Bácska-Palánka, Marcikics Ljubisa kereskedő Bácska-Palánka, Rákics Glisa gazdálkodó Noviszad, dr. Miladinovics Ráda kir. közjegyző Szubotica, Ugrinics Dusan birtokos Lajics, Ludacs Száva tanfelügyelő Mohol, Popovics Radislav tanfelügyelő Ada, Vuics Milán főszolgabíró Szaribecse, Pavlovics Sztoján bankigazgató Szaribecse, Csicsovács Zsiván földbirtokos Donji-Kovil, Karapandzsics Vladimir kereskedő Zsablja, Dimics Lázár tanító Noviszad, Onakics Jován tanító Begecs, Novics Szvetozár gazdálkodó Pancsevó és dr. Sijasics Jankó nemzetgyűlési képviselő Srbobrán.

Végül megalakította a gyülekezet az elnökséget. Elnök lett: dr. Csirics Irinej püspök, alelnök: Aranczy Sztankó táblai tanácselnök, jegyző: Popovics Radislav tanfelügyelő Ada.

Dr. Csirics Irinej délben a gyülekezet elnöksége és a paptagok tiszteletére ebédet adott, amelyen Manosevics Dusan, hitközségi elnök is megjelent.

Egyházi háborúság a rádió miatt

Vagy mise — vagy kabaré

Budapestről jelentik: A rádióhírszolgálat hírek és hangversenyeken kívül vasárnapokon és ünnepnapokon egyházi szónoklatokat és zenés miséket is közvetít, nemkülönben többször kabaré-előadásokat is rendez. Emiatt a katolikus egyházi vezető személyek között nagy viták folynak a rádióról. Nagy megrökönyötéssel állapították meg, hogy a rádióon illetlen dolgokat is hall a közönség. Erélyes fellépésre készülnek illetékes helyen, hogy megakadályozzák azt, hogy erkölcsien tartalmú és célzatu főremunkák terjesztésére használják fel a rádiót. Különösen Kondor Ibolyának egy sanzonját kifogásolják.

Több tekintélyes egyházi férfiú azt hangoztatja, hogy semmiesetre sem szabad megengedni, hogy egyházi beszédek és zenés miséket is közvetítsen a rádió. Másrészt azonban hangsúlyozza azt a nagy propagandaerőt, amely a rádióban rejlik és annál kevésbé akadják ezt kihasználatlanul hagyni, mert legujabban már protestáns istentiszteleteket is lehet rádióon hallgatni. Hallatszának olyan kifogások is, hogy mióta a rádióon is lehet zenés misét hallgatni, azóta megcsappant a templonlátogatók száma. A hívek ugyanis úgy vélekednek, hogy a misének ilyen meghallgatása egyenértékű azzal, mintha a templomban jelentek volna meg és a rádió közvetítésével olyanok is hallgatnak misét és ajátoskodnak, akik különben nem mennének el a templomba.

A két párt harca már olyan előrehaladott stádiumban van, hogy rövidesen a legfelsőbb egyházi fórum fog dönteni. Ettől függetlenül folyik a küzdelem a rádió-kabarék ellen. Ennek a küzdelemnek bizonyára sikere is lesz, mert a budapesti rádió leadóállomás egy kurzus vállalkozás: a Magyar Távirati Iroda kezében van s a vállalatot nem teszi tulságosan szimpatikussá fajvédő elvtársai előtt, hogy üzleti érdekből kabarékat és sanzonokat is közvetít.

Az a rádió tulajdonos, ami misét akar hallgatni, a jövőben is nyugodtan hallgathatja Budapestet, aki pedig szórakozni akar — annak ott van az egész világ valamennyi rádió leadó állomás

A frankhamisító gép felfedezése megpecsételte a Bethlen-kormány sorsát

A kormánypárt is megütközik rajta, hogy csak a franciák közreműködésével tudták megtalálni a bankóprést — Az ellenzék nyíltan eltussolással vádolja Bethlent — A parlamenti vizsgálóbizottság Bethlent, Rakovszkyt, Pesthyt és Wildet hallgatta ki — Szenzációs fordulatot várnak Friedrich vallomásától — Vázsonyit detektivekkel figyeltetik — A kormányszajtó pogrommal fenyegeti az ellenzéket

Sauerwein népszövetségi vizsgálóbizottság kiküldését javasolja

Budapestről jelentik: A magyar közvéleményt a legnagyobb izgalomban tartja a frankhamisítás pótnyomozásának az a szenzációs fordulata, hogy a francia rendőrség közreműködésével csütörtök este a Térképészeti Intézetben megtartott házkutatás alkalmával sértetlen állapotban megtalálták azt a bankjegynyomógépet, amelyen a hamis ezerfrankosokat nyomták.

A pótnyomozás várható eredményének valósággal megsemmisítő hatása van a kormánypártra. Ismeretes, hogy a rendőrség az első nyomozás alkalmával már lefoglalt egy összetört gépet, amelyről azt állították, hogy a hamis frankok bankóprése. A francia kiküldöttek azonban már régebben megállapították, hogy ezek a gépkatrészek nem egybekapcsolhatók és a pótnyomozással a francia kormánynak épp az volt a fő célja, hogy az igazi bankóprést megtalálja, nehogy a hamis ezerfrankosok gyártását tovább folytathassák. A budapesti rendőrség már nyolc ízben tartott házkutatást a Térképészeti Intézetben és így

még kormánypárti körökben is kifejezést adnak annak a gyanúnak, hogy a budapesti rendőrség szándékosan foglalt le ártalmatlan gépkatrészeket és felsőbb utasításra nem találta meg az igazi bankóprést, amely most a franciák bekapcsolódása után azonnal kézre került. Ez a nyilvánvaló eltussolási szándék igen szenvedélyes hangot vált ki nemcsak az ellenzékben, hanem a kormánypártból is,

amelynek egyik konzervatív tagja, Kaas Albert báró a parlament folyosóján nyíltan kifejezést adott megütközésének a nyomozási hibák miatt.

Horváth Zoltán az ügyvel kapcsolatban a következőképp nyilatkozott:

— *Konsterndiva értesültem arról, hogy a francia kiküldötteknek első házkutatásuk alkalmával sikerült az, amit a budapesti rendőrség mindeddig nem tudott elérni: lefoglalta a bankjegynyomógépet.*

Ezt a tényt a külföldi sajtó nem ok nélkül fogja ismét világszenzációvá felujjni. Ez a frankügynek olyan momentuma, amely perdöntően bizonyítja, hogy ez a kormány a

frankhamisítás kivizsgálására és likvidálására nem alkalmas.

Farkas István a következőket mondotta az újságíróknak:

— Az ilyen esetek sértik igazán az ország szuverenitását.

Egész bizonyos, hogy ha a rendőrség a kormánytól függetlenül folytathatta volna a nyomozást, akkor már az első házkutatásnál megtalálta volna a bankjegynyomógépet.

Ismét idegen hatóságoknak kellett megtalálni a frankhamisítás legfontosabb bűnjelét, amelyet a magyar hatóság is feltétlenül megtalált volna, ha a háttérben nincs az a gonosz politikai szellem, amely eddig annyi más büneselékmeny kinyomozását is megakadályozta.

Az ellenzék körében a pótnyomozás szenzációs eredménye most már megpecsételtnek tartja Bethlen bukkását.

Ilyen értelemben nyilatkozott gróf Andrássy Gyula is, aki a következőket mondotta:

— Ugyalátszik Bethlen bizalmi nyilatkozattal akarja elintézni ezt az egész kérdést, már pedig erről szó sem lehet. A kormány helyzete tarthatatlan, anélkül is inkább, mert egész bizonyos, hogy a külföldön a legmesszebbmenő kombinációkat fogják fűzni ahhoz a tényhez, hogy a magyar hatóságok nem tudták megtalálni a Térképészeti Intézetben a hamis ezerfrankosokat előállító gépet és mihelyt a franciák bekapcsolódtak a nyomozásba, már az első alkalommal megtalálták a gépet.

Az ellenzék körében óriási megütközést kelt az is, hogy a kormány félhivatalos lapja, így a *Budapesti Hírlap* is, brutális támadásokat intéznek az ellenzék ellen a frankügyben tanúsított magatartása miatt, sőt *programmal fenyegetőznek*.

A kormány a bankjegynyomógép megtalálásával kapcsolatban súlyos helyzetének enyhítésére pénteken hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben azt igyekezik bizonyítani, hogy a Térképészeti Intézetben megtalált gép nem a hamis frankosokat előállító bankjegynyomó gép, hanem a Térképészeti Intézet rendszeres felszereléséhez tartozó gép, amelyet csupán felhasználtak a hamis ezerfrankosok előállítására is. Ez a cáfolat természetesen semmit sem enyhít a tényeken.

Spannring vallomása alapján került kézre a bankóprést

A francia kiküldöttek tudvalevőleg már régebben hangsúlyozták, hogy a budapesti rendőrség nem az igazi bankjegynyomógépet foglalta le. Ez most igaznak is bizonyult és

a Térképészeti Intézet hátsó ajtó épületének baloldali sarkában az ugynevezett könyvnyomó-gépteremben felszerelve megtalálták azt a gépet, amelyen a hamis ezerfrankosokat nyomták.

A gép a lipcsei *Schnellpressen-Fabrik*-ből származik és planéta-típusú gép. A bankóprésre a letartóztatott Spannring László nyomdász vezette rá a franciákat. Érdekes, hogy

Spannring már első rendőrségi kihallgatása alkalmával elmondta, hogy

ezen a gépen állították elő a hamis ezerfrankosokat, azonban a rendőrség nem adott hitelt ennek az egyetlen igaz vallomásnak,

hanem azoknak a letartóztatottaknak hitet, akik azt mondták, hogy a gép a Térképészeti Intézet pincéjében van összetörve.

Csütörtök délután hallgatták ki a francia kiküldöttek lefoglaltában Spannring Lászlót, akitől épp erre a feltűnő ellentétre való tekintettel főképp a gépre nézve intéztek a franciák kérdéseket. Spannring — nem tudva arról, hogy társai miképp vallottak — megmaradt eredeti vallomása mellett. Ezért kihallgatása után a francia rendőrségtisztviselők: Benoit és Doucet, a budapesti detektí-

vekkel együtt kimentek a Térképészeti Intézetbe és ott a Spannring által megjelölt helyen megtalálták a gépet, amelyet az utóbbi időben állítólag könyvnyomásra használtak és amelyhez hasonló gép — hír szerint — több más budapesti nyomdában is van.

A franciák, akik megállapították, hogy a talált gép azonos a hamis ezerfrankosokat előállító bankópréssel, most azt akarják megtudni, hogy

A kormány tagjai a parlamenti vizsgálóbizottság előtt

A parlamenti bizottság péntek délelőtt tizenegy órakor Pesthy Pál igazságügyminisztert hallgatta ki, aki a vádiratról és az ügyességi nyomozásról adott részletes felvilágosítást. Utána Bethlen miniszterelnököt hívták a bizottság elé, majd Rakovszky Iván belügyminisztert hallgatták ki a pótnyomozásról. Délután fél kettőkor rövid szünetet tartott a bizottság, utána Wild József képviselőt idézték meg, aki fél óráig állt a bizottság előtt.

Bethlen, Pesthy és Rakovszky kihallgatásuk után a parlament miniszteri szobájába vonultak és hosszasan tanácskoztak. Nagy feltűnést keltett, hogy Bethlen miniszterelnök parlamenti szobája előtt pénteken állandóan két detektív tartózkodott.

Friedrich István szenzációs vallomást tett

Politikai körökben élénken pertraktálják Friedrich Istvánnak a parlamenti vizsgálóbizottság előtt csütörtökön tett

Vázsonyi — megfigyelés alatt

A nemzetgyűlés ülésén napirend előtt felszólalt Vázsonyi Vilmos. Visszatartotta az Új Nemzedék vádjait, amelyek szerint összeköttetésben van a csehekkel és fantasztikus megállapodást létesített, hogy a csehek segítségével Apponyit állítsák az ország élére. Kijelentette, hogy méltóságán alulnak tartja ezzel a váddal foglalkozni, de szeretné, ha az Új Nemzedék nem bujna névtelen rebesgetők mögé, hanem megnevezné azokat és a rebesgetők nyíltan beszéljenek. Rozsdás recept csehszlovákokkal való összeköttetésre hivatkozni. Amikor

Fenyegetőznek a bűnösök

Nagy megütközést kelt politikai körökben, hogy még mielőtt a hivatalos vizsgálat megállapította volna, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség mennyiben bűnös a frankhamisításban, báró Perényi Zsigmond „A magyar társadalomhoz” címmel nyílt levelet tett közzé, amelyben megállapítja, hogy a Nemzeti Szövetség a frankhamisítás ügyével kapcsolatban is igazoltnak látja eddigi irányának és ténykedéseinek helyességét és ezt az irányt ezután is változatlanul követni fogja.

A Magyar Nemzeti Szövetség elleni vizsgálat ezzel szemben még folyamatban van és máris súlyos adatokat eredményezett a szövetség szerepére nézve.

Gömbös offenzívát hirdet a destrukció ellen

Hosszabb szünet után pénteken megjelent a parlament folyosóján Gömbös

mi az oka annak, hogy félre akarták vezetni őket és nem az igazi bankjegynyomógépet foglalták le,

hanem azt, amelyen Gerő László a külföldről beszerzett nyersanyagból a bankjegyhez szükséges papírt állította elő. Erre nézve a francia kiküldöttek pénteken újból kihallgatták Gerő Lászlót és Rába Dezsőt, azonkívül Benoit és Doucet kihallgatta a Térképészeti Intézet személyzetét is.

Házkutatás a Nemzeti Szövetség helyiségében

Péntek délelőtt nagy élénkség volt a főkapitányságon észlelhető. A detektívek a Bauer rendőrtanácsostól kapott részletes instrukciók után a Magyar Nemzeti Szövetség helyiségébe mentek, ahol házkutatást tartottak; majd a szövetség pénztárkönyveit vizsgálták át Janokay törvényszéki írás- és könyvszakértő vezetésével. Átkutatták a szövetség levéltárát is. A házkutatás a Szörtsey József által elrejtett 6000 frank felkutatására is irányult, azonban ezután is negatív eredménnyel végződött.

vallomását. Általános az a vélemény, hogy

Friedrich kihallgatásának rendkívül nagy jelentősége van, sőt hír szerint az egész magyar politikai élet a jelen pillanatban e vallomás körül fordul meg.

Messzemenő kombinációkat fűznek Friedrich István vallomásához, amely a kiszivárgott hírek szerint

olyan fontos adatokat produkált a legmagasabb állást betöltő egyénekre, valamint a szokhamisításra nézve, hogy ez a vallomás lényegesen közelebb viszi a parlamenti vizsgálóbizottság munkája befejezéséhez.

Friedrich István vallomásával függ össze, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság szombati ülésére valószínűleg megidézik gróf Bánffy Miklóst, aki a szokhamisítás idején külügyminiszter volt és akinek állítólag tudomása van arról az ügyről.

Rassay működése nem tetszett, őrá is ugyanezt fogták és még okmányokat és leveleket is hamisítottak. Bejelentette ezután, hogy

telefonja a frankügy óta állandó ellenőrzés alatt áll és lakása előtt is detektívek őfalkodnak és figyelik látogatóit,

mintha csak ő hamisított volna frankot.

Beszélt a vádiratról és feltűnően tartja, hogy Windischgraetz több kérdésre nem válaszolt. Ez a hercegi hallgatás, hercegi amnesztia azok részére, akik még homályban vannak.

Pert indit mindazok ellen a lapok ellen, amelyek személyét a franküggyel kapcsolatba hozták. Magáról a frankügy háttéréről a fajvédővezér a következőképp nyilatkozott:

— Csak legyek egészséges, meg fogom irni az egész frankügy stratégiáját. Pontosan látom már az ügy egész hátterét. Soha könnyelműbb játékot nem láttam még, mint ami itt folyik. Pedig az ügy likvidálása igen egyszerű volna: belügyi szempontból a bűnösök megbüntetésével, külügyi tekintetben pedig az ezzel kapcsolatos külpolitikai vonatkozások legsürgősebb elintézése szükséges. Ezzel szemben azt látjuk, hogy magában a nemzetben lépnek fel egyesek vádlókként kifelé. Mit akarnak ezek az urak? Újabb kommunizmust? A nemzetközi zsidók, a szabadkőművesek és a szociáldemokraták run-re ké-

szülnek, ami ellen haladéktalanul offenzívát kell indítani.

Sauerwein a magyarországi katonai ellenőrzés szigorítását kívánja

A *Matin* pénteki számában Jules Sauerwein ismét igen súlyos támadást intéz a magyar kormányzati rendszer ellen. A támadás Budapesten kinos megütközést keltett. Legújabb cikkében Sauerwein többek közt a következőket írja:

— Franciaország és a kisantant államai lépjenek fel egységesen a Népszövetségnek és hassanak oda, hogy

a népek tanácsa küldjön Magyarországra vizsgálóbizottságot, amelynek politikai és bírósági joga legyen, másrészt pedig a nagykövetség tanácsa szigorítsa meg a katonai ellenőrzést Magyarországon.

Budapesti tartózkodásom alatt tett tapasztalataim arról győztek meg, hogy a béke nagyon gyöngye lábán áll. Kétsékedni sem lehet abban, hogy olyan személyek, mint Gömbös Gyula vagy Bauer német vezérkari ezredes, Ludendorff hadsegéde, tisztában voltak vállalkozásuk konzekvenciáival és a nagy reváns a Duna partjáról indult volna meg. Ezért jó lesz óvatosnak lenni — fejezi be cikkét Sauerwein.

Szubotica város ellenszámlája Uj-Szabadkának

A város részt kér a magyar tanítók és vasutasok nyugdíjalapjából

Gyorgyeovics Dragoszláv főispán és Malagurszki Albert polgármester vezetésével — mint a Bácsme gyei Napló már megírta — küldöttség járt Beogradban, hogy a magyar kormánynak Szubotica várossal szemben támasztott követelése ügyében eljárjon és hogy válaszul a külügyminisztérium útján a jugoszláv bizottság elé terjessze Szubotica város követeléseit.

A magyar kormány ugyanis a trianoni békeszerződésre hivatkozva, diplomáciai uton közölte Szubotica város vezetésével, hogy az Uj-Szabadka néven megalakult törvényhatóság jogot formál a szubotici közintézmények és utak egy részére, azaz ennek ellenértékére, körülbelül öt millió dinárra.

Szubotica város tanácsa már több ízben foglalkozott a magyar kormány átíratával és legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a magyar követelésekkel szemben ellenköveteléseket támaszt. Ezeknek a követeléseknek a nagysága még ismeretlen, azonban, mint a város vezetőségétől értesülünk, jóval nagyobbak, mint Uj-Szabadka törvényhatóságának a magyar kormány útján támasztott követelése. Szubotica város küldöttségének előterjesztése után azt az utasítást kapta Beogradból a város vezetősége, hogy az ellenköveteléseket számszerű adatokkal és kellő indokolással terjessze a jugoszláv delegáció elé.

A *Bácsme gyei Napló* munkatársa pénteken felkereste Malagurszki Albe polgármestert, aki kijelentette, hogy Szubotica város követeléseit legalább is olyan jogosnak, mint azok, amelyekkel Uj-Szabadka áll elő.

— Igaz — mondotta Malagurszki polgármester — hogy Uj-Szabadka lakossága a trianoni békeszerződés megkötéséig hozzájárult a szubotici közterhekhez, azonban Szubotica is hozzájárult többek között a magyar parlament építési költségeihez. A parlament építési költségeinek fedezésére annak idején felhasználták a tanítói nyugdíjalapot, míg a vasutasok nyugdíjalapjából tizenegy palotát épített a magyar kormány Budapesten. Természetesen ezeket a követeléseket számszerű adatokban nehéz összeállítani és a város vezetőségének sok munkát ad majd, de azon leszünk, hogy még mielőtt megkezdődnek a jugoszláv-magyar tárgyalások, adatainkat a jugoszláv delegáció elé terjesztessük a tárgyalások alapjául.

Thomas sürgeti Beogradban a washingtoni egyezmények ratifikálását

A nemzetközi munkatügyi hivatal vezetője megérkezett Beogradba

Beogradból jelentik: Thomas Albert, a nemzetközi munkásiroda vezetője péntek délután félnyolcor a Simplon-expresszel Beogradba érkezett. A pályaudvaron a külügyminisztérium részéről Novakovic Jovan osztályfőnök, a szociálpolitikai miniszter képviseletében Lazarevics Sztojin osztályfőnök fogadta, a szociáldemokratapárt pedig Topalovic Zsika vezetésével küldöttséggel várta a nemzetközi munkásiroda főnökét. Megjelent a fogadtatásnál a pályaudvaron Grenard beogradi francia követ is.

Thomas péntek este hat órakor látogatást tett Nincsic Momcsilo külügyminiszternél és Simonovic Milán szociálpolitikai miniszternél, majd megjelent az udvarban és beírta nevét a látogatási könyvbe. Thomas szombaton este résztvett az új Munkásokon megnyitási ünnepélyén.

A *Bácsme gyei Napló* munkatársa beszélgetést folytatott Thomas Alberttal, aki utazásának céljáról a következőket mondotta:

— A békekötés után Washingtonban különböző igen fontos konvenciókat fogadtunk el. Ezek közül az egyezmények közül, melyek közt van a nyolcórás munkaidőről és a nők éjjeli munkájáról szóló konvenció, az SHS. királyság még egyetlenegy sem ratifikált. Bár a konvenciók elfogadása nem kötelező, arra törekszünk, hogy az államok

elfogadják és betartsák ezeket a szerződéseket. A Balkánon Bulgária eddig tizenegy, Görögország pedig kilenc konvenciót fogadott el és remélem, az SHS. királyság is követni fogja példájukat.

— Más célja nincs utazásának? — kérdeztük.

— De igen, tanulmányozni fogom a balkáni földmunkások helyzetét. A nemzetközi munkatügyi hivatal ugyanis újabb programjába vette, hogy a földmunkások szociális védelmére is készít konvenciókat. Aztán szeretném megismerni az orosz emigráció helyzetét is, mert ennek a kérdésnek is hamarosan rendeződni kell. Az orosz emigráció igen nagy teherrel az egyes országok számára és fölmerült az a terv, hogy ezeket a szerencsétlen hontalanokat telepítéssel el kellene valahol helyezni. Egy Popper nevű amerikai ezredes Paraguayba és Uruguayba akarja telepíteni őket, ez a megoldás azonban költséges és kivihetetlen. De valamit tenni kell, mert a szovjet részéről egyelőre semmi jót nem lehet várni. Az oroszországi viszonyok türehtelenek, a gazdasági élet visszafelé fejlődésben van és a kommunisták tovább is azon az úton haladnak, mely csak katasztrófára vezethet.

Thomas végül kijelentette, hogy áprilisban Magyarországra utazik és ott is megsürgeti a washingtoni konvenciók végrehajtását.

A palicsi véres bál

A bíróság felmentette Szabó Péter halászt, aki Torma Antal fuvarost agyonszurta

A szubotici törvényszéken pénteken ítékezett Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa Szabó Péter palicsi halász bűnügyében, aki 1924. év január 6-án éjjel Palicson Torma Antal tizennyolc éves palicsi fuvarost bajonettel úgy megszurta, hogy a szerencsétlen ember pár órai szenvedés után meghalt. A közzéadott Csulnovics Ferdó dr. államügyész képviselte, a védelmet Hirth Ferenc dr. ügyvéd látta el.

Az elnök kérdésére Szabó Péter elmondta, hogy huszonöt éves, nőtlen, palicsi halász. A tett elkövetésekor mint katonai szabadságidejét töltötte. Arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, azt felelte, hogy nem bűnös, megtámadták és ő csak védekezett, azonkívül pedig erősen ittas volt.

Az elnök: Mondja el, hogy történt az eset?

A vádlott: 1924. év január elején hazajöttem szabadságra, Palicsra. Vasárnap, 6-án este disznótör volt Julis nővéremnél. Én is ott voltam tíz óráig. A vacsoránál ittam. A nővéremektől elmentem a palicsi kisvendéglőbe, velem jött Hajdu János is.

Előcsatározás a kisvendéglőben

Az elnök: Mit csináltak ott?
A vádlott: Bál volt és én ittam, meg táncoltam. Katonaruhában voltam, bajonettel. Ott a bálban, nem tudom már miért, összeveszttem egy fiúval, akiről csak később tudtam meg, hogy Torma Antal volt. A bálban nem történt nagyobb baj, vagy verekedés, csak inkább költözés volt köztem és az ott levő legények között. Nővéreim, Páló Ferencné és Oldi Józsefné később utánam jöttek a kisvendéglőbe, mert tudták, hogy ittas vagyok és mellettem akartak lenni.

Az elnök: Mikor távozott a vendég?

ből?

A vádlott: Éjjel egy órakor. Amikor elindultunk hazafelé, a két nővérem jobbról-balról mellettem ment. Ahogy haladtunk, mintegy ötven lépésnyire a vendéglőtől, valaki megfökött. Láttam, hogy valami kés volt a kezében, de nem ért el. Elfutott, én utána és amikor tíz lépésre megközelítettem, meg akartam ütni a derékszijammal, de elfutott előlem. Mi azután a járdáról kimentünk a kocsiútra és ott haladtunk tovább.

A halálos ütközet

Békességgel mentünk a kis kápolna felé. A tulsó sarkon több alak állott és amikor a kápolna előtt elhaladva, a Stein fizete elé értek, egyszerre többen körülvettek bennünket és közülük valaki — nem tudom ki — ólmosbottal fejbeütött, úgy, hogy beszakadt a fejem. Erre kihuztam a bajonettet és valaki felé szurtam, aki előttem állt. Hogy később mi történt, azt nem tudom. Nagyon részeg voltam.

A vádlott kihallgatása ezzel véget ért és megkezdődött a magyszámu tanak kihallgatása.

A tanak

Első tanuként a vádlott nővérét, Szabó Julist hallgatta ki a bíróság.

Az elnök: Mit tud a dologról?

A tanu: Nálam volt disznótör akkor este. Ott volt az öcsém is.

Az elnök: Mikor távozott el onnan a vádlott?

A tanu: Éjjel tizenegy óra tájban. Nem akartuk engedni, hogy elmenjen hálba, mert részeg volt, mégis elment. Tizenegy óra után mi is — én és Erzs nővérem — elmentünk utána a kisvendéglőbe, hogy mellette legyünk. Amikor bementünk a vendéglőbe, éppen táncolt egy leány. Láttuk, hogy több legény,

köztük Vrabcz Gusztó, Kohl Gusztó és mások kötődnek az öcsémhez. Mi erre az öcsémhez elmentünk. Több legény utánunk jött.

Az elnök: Kik voltak azok?

A tanu: Ott volt a Vrabcz Gusztó, Kohl Gusztó és még többen. Szívtam őket, hogy hagyják a részeg embert, de azok csak jöttek utánunk és a Kohl Gusztó felökte az öcsémet. Mi azután tovább mentünk. A legények csapatba mentek és a Stein-boltja előtt megálltak.

Az elnök: Hányan voltak?

A tanu: Lehetek tizenöt-huszon. Mikor azután a kocsiuton haladva tovább mentünk, a Stein-féle üzletnél egyszerre kilépett a csapatból a Tormagyerek és lecsapott az öcsémre, utána Vrabcz és egy nagy magas legény. Engem is ütöttek.

Az elnök: Ki ütötte az öcsét először?

A tanu: Torma. Utána Kohl Gusztó.

Az elnök: Hova ütöttek?

A tanu: A fejére.

Az elnök: Mi volt a kezükben?

A tanu: Azt hiszem, hogy Kohl kezében bot, vagy sodrony volt.

Az elnök: Mikor megütötték az öcsé fejét, mindjárt kihuzta a bajonettet?

A tanu: Igen. Torma elfordult, vagy elszaladt, akkor megcsapta.

Az elnök: Akkor vége volt az ütközetnek?

A tanu: Igen.

Az elnök (a vádlottnak): Így volt?

A vádlott: Igen. Kihuztam a bajonettet és ütöttem, anélkül, hogy egy lépést tettem volna előre.

Kohl Gusztó tanak kihallgatása következett ezután. Vallomásaiban úgy adta elő az esetet, mintha a vádlott lett volna a támadó. Azt mondta, hogy Szabó Péter szidalmazta őket és fenyegetőzött, hogy még ma halál lesz. Torma kezében csak egy lovaglópálca volt. Láta, amikor a vádlott Torma Antalt agyonszurta.

Az elnök támasztotta a tanu vallomásának ellentmondásaira és figyelmeztette, hogy nem mond igazat.

A tanu: Én löttem fel a vádlottat.

Az elnök: Miért?

A tanu: Mert kirántotta a bajonettet, mindjárt, amikor a korcsma ajtaján kiléptünk.

Az elnök: Ki kezdte a verekedést?

A tanu: Nem tudom.

Az elnök (a tanúnak): Maga nem mond igazat.

Mellékcsata a viztoronynál

Berkes Stófan kihallgatása következett ezután. Elmondta, hogy ő nem volt ott a legények csoportjában. Amikor a Stein-féle üzlet előtt az ütközet megtörtént, akkor ő a viztoronynál volt, ahol szintén csata volt. Kiáltásokat hallott abból az irányból, ahol a véres esemény lefolyt, de ő el volt foglalva a viztoronyi verekedéssel.

A bíróság ezután Tikvicki Marian rendőrt hallgatta ki, aki a kérdéses éjjel szolgálatot teljesített Palicson. A verekedés hírére a helyszínre ment, ahol Tormát a villamos vasúti vágányok mellett a földön fekvő, vérző fejjel találta. A bajonett mellette feküdt a földön. Ő tartóztatta le a vádlottat, aki nem volt teljesen részeg, de ittas volt.

Több tanu kihallgatása után Perazsics Bozsidar dr. törvényszéki orvos terjesztette elő az orvosi szakvéleményt, amely szerint Torma Antal halálos szurás érte.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és elhangzottak a perbeszédék, majd a bíróság rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, amely szerint a vádlottat felment a vád- és következményei alól. Az indokolás szerint a vádlott hallgatta ugyan a jogos önvédelem határát, de ezt fedésből és féltelméből tette, azonkívül ittas is volt.

Az államügyész felebbezett az ítélet ellen.

CIRKUSZ

Paródia
az új Molnár-darabról„Az Üveg-Riviéra, vagy
Grosse Festspiel Budapest“

Irtá: Prof. Molnár

Rendezte: Prof. Reinhardt

I. felvonás.

(Történik a rendezők és kirakatrendezők versenyén.)

Lujza: Ó, mi szép e kirakat!

Misch: Csak te hallgass! Mindjárt olyat mondok, hogy nem teszed be a kirakatba. Azt hiszed, nem vettem észre, hogy ez a Casella el akar venni tőlem.

Márton: Különösen a kisasszony oldaláljai tetszenek neki.

Misch: Hallgass, Márton.

Márton: Isten őrizz. Nekem kell itt a vicceket mondanom. Sajnos, frankvicceket nem mondhatok, mert itt, a Riviérán csak zsetonok vannak.

Misch: Warum mischen Sie sich in alles?

Márton: Németül diskurál?

Misch: Hogue! Ez egy Festspiel.

Márton: No, én nem vagyok rá nagyon feszít!

Casella (előtérben egy fotójjal, trakkban): Az asszony olyan, mint a monokli, elegáns viselet, de pénzbe kerül.

Misch: Tyü, az ördögöt!

Casella: Barátom, te nem tudsz megkülönböztetni egy tengeri malacot egy malacnak való tengeritől.

Misch: Elég! Nem engedem szójátékokkal elcsábítani a kedvesemet. Ezt nem lehet megcsáfolni minden darabban.

Elvira (16 egy fazékkal): Jánost! Ide is elhoztam utánad ezt a finom káposztát.

Misch (dühösen): Még mindig azt a káposztát melegíted fel?

Casella (a függöny elé lép): Az asszony olyan, mint a Retek-noccai frank, hamis és nehéz továbbadni.

II. felvonás.

Misch: Most itt vannak a bábuk, játszd el az Asszony és a bábu című jelenetet.

Lujza: Nem játszom tovább! Én a Riviérára akarok menni. Pompát akarok! Trükköt akarok. Nekem legyen valami trükk, ha már Prof. Reinhardt rendezte a darabot.

Misch: Csend! Ezt ne hangoztasd! Ő rendezte, de még nem tud róla. Az Istenért, meg ne tudja.

Lujza: Trükköt akarok!

Misch: Látod milyen vagy? Nemrég még azt kiabáltad: Gyereket akarok!

Lujza: Az is trükk volt!

Misch: Na ne félj, kapsz most is. (Gépfegyverrel pergőtűzet ad a báburu.) Ehhez mit szólsz?

Casella (trakk, monokli): Szerencsére gépfegyver volt nála, különben még porfújtatott volna. Büntetésből most megszabadítottak a nőtől, akit már unsz és kineveztek kormányfőtanácsosnak. Azonkívül kapsz egy vitézi felket, mert a fő a szuggesszió.

Misch: Aljas vagyok...

Lujza: Aljas lett, hihhih!

Prof. Reinhardt: Ist schon genug.

Prof. Molnár: Wie so, Herr Professor?

Prof. Reinhardt: Ein Festspiel kann bel mir kein befejezés haben.

Prof. Molnár: Dann ist das ein gute Festspiel.

Misch: Jó, de honnan tudja a közönség, hogy már vége van?

Prof. Reinhardt: Warum soll das a közönség tudni? Csak nem fogunk neki minden trükk elárulni.

(Férfang, ohne Musik und ohne rezon.) Prof. Stella.

HIREK

— A király megtekintette a Narodna Banka új palotáját. Beogradból jelentik: Alekszandar király őfelsége pénteken délelőtt tizenegy órakor Damjanovic Jován tábornok, udvari marsall kíséretében megtekintette a Narodna Banka új palotáját. A palota előcsarnokában a királyt a bank vezetősége élen Novakovics vezérigazgató fogadta. Őfelsége másfél órahosszat tartózkodott az épületben.

— Uj tagokat neveztek ki a szubotical kiszélesített tanácsba. Beogradból jelentik: Gyorgyevics Dragoszláv szubotical főispán, aki több városi ügy elintézése végett csütörtökön utazott Beogradba, még nem érkezett haza, mert a városnál megüresedett főtitkviselői állások betöltésére még nem történt végleges intézkedés a belügyminisztérium részéről. Mint értesülünk, az már befejezett tény, hogy Szubotica város alpolgármestere dr. Evtovics Mátyás, a leánygimnázium igazgatója lesz, dr. Ognjanov Szvetozár ügyvéd pedig a nyugdíjazás előtt álló dr. Brenner József városi ügyész utódjává nevezik ki. A város vezetőségében történő személyi változásokkal egyidejűleg változás lesz a kiszélesített tanácsban is. A belügyminiszter, a főispán előterjesztésére már husz új képviselőtestületi tagot nevezett ki a kiszélesített tanácsba, többeket pedig felmentett tagságától.

— Felmentések és kinevezések a sentai járásban. Szentáról jelentik: A sentai járás főszolgabírája Magyarevics Vojin horgosi rendőrvetőt felmentette állásától és helyébe Dilber Dusan volt temerini rendőrvetőt neveztek ki. Boczanov Jusztin horgosi lakost dr. Atanaszjevics Milán sentai főszolgabíró albirónak nevezte ki Hergosra.

— Uj görög-keleti lelkész Csurugon. Csurugról jelentik: Bérics Beriszáv csurugi plébánost Szentára helyezte át Csirics Irenej dr. noviszadi püspök. Helyére Ugricsics Gyorgye volt bácsopoli lelkészt neveztek ki Csurugra. Mindketten április elsején foglalják el hivatalukat.

— Megkezdtek Szentán az 1926. évi adóalapok összeírását. Szentáról jelentik: Az 1926. évi adóalap összeírását csütörtökön kezdték meg. Három városi és két szállási kerületben végzik az egyes kerületek adótitstíjait az adóösszeírást. A munka négy-öt hétig fog tartani.

— Kinevezések. Kikindáról jelentik: Az igazságügyminiszter Lopusina kikindai törvényszéki jegyzőt Kikindára törvényszéki bírót, Kubovics Lajos ármentesítő társulati főszámvetőt Kikindára bírósági végrehajtóvá nevezte ki.

— Kétezer új szavazó Szentán. Szentáról jelentik: Pénteken terjesztette be a városi tanács a szubotical törvényszékhez a szavazásra jogosult választók új névjegyzékét. A névjegyzék szerint a múlt évben 1914 polgárnak volt választójoga. A szavazók száma az idén kétezerrel növekedett úgy, hogy az eddigi három választókerület helyett hat választókerületben fognak Szentán szavazni. A választói névjegyzék kiigazítását a törvényszék tizenöt nap alatt intézi el. Azok a polgárok, akik jónoszulatlannal maradtak ki a névjegyzékből, az egész év folyamán kérhetik utólagos felvételüket.

— Felülvizsgálják a becskerekeli vasuti műhely és állomás ügykezelését. Becskerekéről jelentik: A kereskedelmi minisztérium egy bizottsága érkezett Becskerekre, mely a vasuti műhely és az állomás működését fogja felülvizsgálni.

— Bánáiban rongálják a töltéseket. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli hidrotechnikai hivatal csütörtökön feljelentést tett a becskerekeli főbírói hivatalban, hogy ismeretlen tettesek kocikkal járnak az elzárt töltéseken s ezzel a töltést nagyon rongálják. A főbírói hivatal vizsgálatot rendelt el az ügyben és intézkedett, hogy a töltéseket ezután alaposabban ellenőrizzék.

— Páris utánozza Suboticát. Párisból jelentik: A Saint-Honoré városrész kereskedői elhatározták, hogy az új adók ellen a tiltakozás jeléül bezárják üzleteiket. Így is történt, csütörtökön délután egyetlen bolt sem volt nyitva. A kereskedők felhívást bocsátottak ki, amelyben kijelentik, hogy minden áldozatra készek, de azt követelik, hogy minden foglalkozási ág egyenlő legyen az adózásban és hogy a mezőgazdaságot éppen olyan mértékben adóztassák meg, mint a kereskedelmet és az ipart.

— Hamis vád miatt letartóztatott kereskedő. Noviszadról jelentik: Léh László noviszadi kereskedő a múlt évben azt állította Kovács Ágostonról, hogy jugoszláv kém és hogy néhány hónapig el volt zárva. Kovács Ágoston Konstantinápolyból, ahol egy magyar kolónia fantasztikus telepítési tervével foglalkozott, visszatért Temerinbe és feljelentette Léh Lászlót, hogy Budapesten hamis vádakkal illette és hogy utlevelet akar megszerezni, amellyel Magyarországra szándékozik szökni. Léh László tényleg kért is utlevelet, hogy Magyarországon élő rokonait felkeresse. Léh pénteken fel is ment az utlevélosztályba, hogy a már előzőleg kért utlevelét átvegye, de ott az ügyészség utasítására letartóztatták és hamis vád miatt átkísérték az ügyészség fogházába.

— Előadás a noviszadi népegyetemen. Noviszadról jelentik: A noviszadi haladó nők Maticájának népegyetemén szerdán délután dr. Nikolics Richárd főállamügyész-helyettes Bojics Milutin dalmát származású híres író irndalmi munkásságáról tartott értékes előadást. Bojics Milutin a világháboruban elesett és egyike volt a jugoszláv írók legkiválóbbjainak. A noviszadi haladó nők népegyetemén e hó 10-én, szerdán délután öt órakor dr. Atanaszjevics Xénia beogradi egyetemi tanárnő Szent Terézről, mint írónőről fog előadást tartani.

— Bélyeghamisítást lepleztek le Párisban. Párisból jelentik: Párisban, amelyet a bélyegtranszítókereskedelmi központjává tett a hatalmas idegenforgalom olyan bélyeghamisítás nyomára jöttek, amely talán az eddigiek között is a legveszedelmesebb. Egy Bioret nevű párisi rendőrfelügyelő, aki szenvedélyes filatelista, nemrég egy ritka hollandi bélyegét vásárolt, a világszerte kedvelt hollandi jubileumi bélyegsorozat legmagasabb értékét, a hosszukás alaku 10 forintos holland jubileumi bélyegét. Ez a bélyeg a francia bélyegkatalógusokban 250 frankos áron van feltüntetve. A bélyegyet olcsón vette Bioret, de csakhamar kiderült, hogy igen jól sikerült és veszedelmes hamisítvány. Nyomozást indított és megállapította, hogy egy Jean Cividini nevű fiatalembertől származik a hamisítvány. Házkutatást tartottak nála és a lakásán megtalálták minden

segédeszközt, ami hamisításához szükséges. A nyomozást tovább folytatták és csakhamar letartóztatták Cividini bűntársát, Zagorski Sándort, akinél házkutatást tartva rájöttek, hogy még ügyesebb hamisító, mint Cividini. Csakhamar felfedezték egy újabb bűntársukat is: Constantin Makaroff, Párisban élő volt orosz Wrangel-tisztet. Megállapították, hogy a Cividini-Zagorski-Makaroff trió eddig már 200.000 frank értékű hamisítványt helyezett el.

— Hivatalvizsgálat Malidjosen. Malidjoseről jelentik: Raics Szvetiszláv bácskai alispán hivatalvizsgálatot tartott a malidjosi községhez. Az alispán a község ügykezelését rendben találta.

A hajléktalan
pénzügyigazgatóság

Az adóhivatal mily szerencsés
Nem találisz hozzá hasonlíthatót,
Hajléktalan és így megspórolja
Fizetm a magas házbéradót.

lánc.

— Pellegrinetti pápai nuncius Mosztárban. Mosztárból jelentik: Pellegrinetti beogradi pápai nuncius dalmáciai üdülőutjáról visszatérve, Mosztárba érkezett. A pápai nuncius a ferencrendi zárdában szállt meg.

— Párisban sürgetik a locarnói egyezmény ratifikálását. Párisból jelentik: Politikai körökben erőteljes mozgalom indult meg a locarnói egyezmény ratifikálása érdekében. Az egyezményt tudvalevőleg az aláíró hatalmak közül eddig egyedül Franciaország nem ratifikálta és a késedelmeskedés már is különböző kombinációkra ad okot.

— Betörés a lisztraktárba. Glied Vilmos szubotical malomtulajdonos Palicsi-uti lisztraktárba csütörtök éjszaka betörték. A Palicsi-uti laktanyával szemben levő komlószáritó épületében van Glied Vilmos raktára és egy kis irodahelyisége. A betörők az ablak vasrácsátat felcsiszították és feltörték az íróasztalhoz erősített vasból való pénztárkaszettát. A pénztárban mindössze ezerkétszáz dinár volt és a betörők, akik csak pénz után kutattak, ezt az összeget vitték el. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Eltemették az öngyilkos noviszadi tengerészkapitányt. Noviszadról jelentik: Csütörtök délután két órakor temették teljes katonai pompával a petrovaradini katonai kórház halottas kamrájából Kuncz Lipót tengerészkapitányt, aki kedd reggel gyógyíthatatlan betegsége miatt föbelőtte magát. A temetésen százszázad és a helyőrség egész tisztikara vett részt.

— Betörők jártak a bjelovári gimnáziumban. Bjelovárról jelentik: A bjelovári gimnázium épületébe szerdán éjjel ismeretlen tettesek betörték. A betörők a gimnázium házipénztárából 20.000 dinárt vitték el. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— Hamis ezerdinárost találtak Splitben. Splitből jelentik: A spliti adóhivatal egyik tisztviselője az adóhivatal pénztárában egy ezerdináros bankjegyet talált. A hamis ezerdináros eredetének megállapítására vizsgálatot rendeltek el.

— Meglopott egy egész falut. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék csütörtökön tüzte ki Legler József, parabutyi földműves bűnügyét, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy Kohn Márton, Schlap Miklós, Stampfel Márton, Reimann János, Koch Ádám, Bolz Péter, Steinicz Ádám, Klencz József és más parabutyi lakosoktól kisebb-nagyobb értékű tárgyakat lopott. A tárgyalást el kellett halasztani, mert Legler József vádlott ne jelent meg a tárgyaláson. A bíróság elrendelte közzétételét.

— **Anglia és Olaszország titkos szerződése Törökország ellen.** Londonból jelentik: A Westminster Gazette feltűnést keltő hírt közöl arról, hogy Chamberlain és Mussolini között titkos szerződés jött létre, amelyben Olaszország kötelezte magát, hogy Adaliában haderőt vonultat föl Törökország ellen abban az esetben, ha a törökök Mosszul miatt megtámadnák Angliát. Az angol kormány ezzel szemben kötelezte magát, hogy támogatja Olaszország kis-ázsiai aspirációit.

— **Elindult Ford északsarki expedíciója.** Newyorkból jelentik: Detroiti jelentés szerint a Ford-féle északsarki expedíció elindult Alaszkába. Az expedíció Lamshier őrnagy és Wilkins kapitány vezetésével Alaszkából két monoplánon Boj-Burrowba repül és csak márciusban, mielőtt a sarki ködök leereszkednek, indul el a sarkra.

Az új magyar miniszterelnök

Ha a pesti lapok értesítése bevált. Miniszterelnökké nevezik ki Teieky Pált Erre az állásra az alkalmas legkivált. Aki a frankhamisításban kompromittált. lán.

— **Három évi börtön nemzetgyalázásért.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Székely György hírlapíró, a Népszava munkatársát, nemzetgyalázásért három évi börtönre és tizenkét millió pénzbüntetésre ítélte.

— **Megcsontított holttest a hajókabinban.** Genuából jelentik: A »Vogtland« nevű német oceanjáró hajó február 2-ikán érkezett meg Hamburgból, a génuai kikötőbe. Az utasok partraszállása után az egyik elsőosztályú fiúkében egy fiatal ember véres, megcsontított holttestére bukkanak. A hajó kapitánya a titokzatos bűntényről nyomban értesítette a rendőrséget, amely nagy apparátussal indította meg a nyomozást. A nyomozás során megállapították, hogy a meggyilkolt Huber Emil huszonhat éves budapesti lakos, aki Hamburgban szállt hajóra. A rendőrség a gyilkosság gyanúja miatt a hajó több utasát letartóztatta. Valószínűnek tartják, hogy Huber rablógyilkosság áldozata. Ennek a feltévesnek azonban ellentmond az a körülmény, hogy értéktárgyai nem hiányzanak és pénztárcájában is tekinélyes összeg volt, amikor a rendőrség a ruháit átkutatta.

— **A novisadi vendéglősök bálja.** A novisadi vendéglősök egyesülete szerdán este a Mária királyné szálloda összes helyiségeiben kitűnően sikerült bált rendeztek. A bálon nagyszámú közönség vett részt.

— **Nyakszirtmeredési járvány az olmtüzi helyőrségben.** Prágából jelentik: Az olmtüzi helyőrségben két nyakszirtmeredési eset fordult elő. Az egyik halálos kimenetelű volt. A betegség elfojtására szükséges egészségügyi intézkedéseket azonnal megkezdték.

— **Önvédelemből ölt.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután Német Ferenc gazda megdorgálta Schulzer Péter nevű szolgáját, aki erre késsel rohant rá gazdájára. Német szorult helyzetében vasvillát vett elő és azt belehurcolta Schulzerba. A szolga belehalt sérüléseibe. A novisadi törvényszék elrendelte a boncolást, amit pénteken délután ejtettek meg.

— **Osztrák-német vámunió.** Bécsből jelentik: Parlament köréből közlik, hogy rövidesen a lapok revízió alá veszik az osztrák vámtarifát. A revízió során a vámtételeket Németországgal szemben olyan minimálisra csökkentik, amely a teljes vámunióhoz áll közel. Ezenkívül az eddig megkötött kereskedelmi szerződéseket és a most folyamatban levő tárgyalásokat is tekintetbe fogják venni az új vámtételek megállapításá-

Két évi börtönre ítélték a volt pancsevői adóhivatali főnököt

A bíróság lopás büntetésben mondotta ki bűnösnek

Pancsevőről jelentik: A pancsevői törvényszék Teodorovics-tanácsa pénteken tárgyalta Martinovics Szvetozár volt városi adóhivatali főnök bűnügyét.

Martinovicsot ezelőtt három hónappal tartóztatták le Perunics Dusan kormánybiztos följelentése alapján, amely szerint a volt adófőnök 1924. év tavaszán ötezer dinárt tulajdonított el abból a pénzből, amely a hivatalnokok fizetésére szolgált.

— **Letartóztatott zsebmetező.** Bácskerekéről jelentik: Rosuly Sztévo bácskerekői kocsmájában Turinszki Masa vendég zsebéből kilopták 700 dinárt tartalmazó pénztárcáját. A rendőri Nyoinozás megállapította, hogy a lopást Martinev Gyuró követte el. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **A perleszi szerb párt beolvadt a radikális pártba.** Bácskerekéről jelentik: A perleszi szerb párt vasárnap közgyűlést tartott, amelyen kimondták a párt feloszlását. A párt egyidejűleg kimondta, hogy beolvadt a radikális pártba.

A Ma Este legújabb száma már megjelent rendkívül érdekes tartalommal. A lap Orbók Atilla »Tünemény« című háromfelvonásos vígjátékát adja mellékletül.

— **Hivatalnoksértéssel vádolt lap-szerkesztő.** Noviszadról jelentik: A Vidovdán című noviszadi hetilap múlt évi december 27-én megjelent számában cikket írt arról, hogy Drinkovics Sztévan sikkasztás miatt letartóztatott selyemtenyészési pénztári felügyelő már ötvenkét napig volt letartóztatva, anélkül, hogy kihallgatták volna. A cikk miatt sajtó útján elkövetett hivatalnoksértés címén indult eljárás a Vidovdán ellen. A tárgyalást ebben az ügyben pénteken tartották meg a noviszadi törvényszéken. A tárgyaláson a vádlotként megjelent Jevgyevics Dobroszláv szerkesztő Zubacz Sztaniszlávot nevezte meg. A törvényszék ezért a tárgyalást elnapolta.

— **Tizenhat hónapi börtönre ítélték Cachin kommunista képviselőt.** Párisból jelentik: A bíróság Cachin kommunista képviselőt a marokkói hadjárat ellen kifejtett agitációja miatt tizenhat havi börtönre ítélte.

— **A noviszadi Almási-templom szlávja.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Almási-templom, Noviszad legrégibb pravoszláv temploma, február 12-én ünnepli szlávját, amely alkalomból nagy ünnepségek lesznek.

— **Bácskerekői Jadranszka Sztrazsa bálja.** Bácskerekéről jelentik: A bácskerekői Jadranszka Sztrazsa csütörtökön este kitűnően sikerült bált rendezett.

— **A Vörös Kereszt ötvenéves jubileuma.** Noviszadról jelentik: Az országos Vörös Kereszt egyesület ötvenéves fenállásának emlékére Noviszadon a Vörös Kereszt ottani fiókjá ünnepélyt rendezett. Péntek délután három órakor az Odeon-mozgóban Jojics Vladan dr. orvos, a noviszadi egészségügyi főnökség előadója a Vörös Kereszt egyesület történetéről és feladatáról tartott előadást, mialatt filmfelvételeket mutattak be. Este fél hétkor a noviszadi Vörös Kereszt a város házában diszközgyűlést tartott. Vukó Vida asszony elnöki megnyitója után dr. Mivos Nikola főorvos ismertette a Vörös Kereszt alapításának történetét. A Vörös Keresztet Dinan Henry genfi emberbarát alapította 1864-ben a szolierinói csata után, amelyben maga is résztvett. A szerb Vörös Kereszt egyesületét dr. Gyorgyevics Vladan ké-

sőbbi miniszterelnök 1876 február 5-án alapította Beogradban és egy hónappal később az egyesület belépett a nemzetközi Vörös Kereszt szervezetbe. Ettől kezdve a Vörös Kereszt rendkívül hasznos szolgáltatásokat tett járványok, háborúk idején a szerb hadsereg emigrációjához. Dr. Mivos beszédét nagy tetszéssel fogadták.

— **Leégett egy celjei gyár.** Celjéről jelentik: A Szavinja térségi gyár csütörtökön éjjel leégett. A kár félmillió dinár.

— **A bácskerekői angol-jugoszláv klub bankettje.** Bácskerekéről jelentik: A bácskerekői angol-jugoszláv klub vasárnap este a Kaszinóban bucsubankettet ad Bácskerekéről távozó elnökének, dr. Bozinnak tiszteletére. A távozó elnök helyébe a klub hétfői közgyűlésén választ új elnököt.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Noviszadról jelentik: Marics Sztévan noviszadi vállalkozó a Centralni Kreditni Zavod téglagyárában mint felügyelő volt alkalmazva. A felügyelő a saját husz munkásának bérét is a gyár fizetési listájába állította be és az így szerzett 40.000 dinárral megszökött. A rendőrség elrendelte körözését. Marics Sztévánt a szabljai csendőrség pénteken letartóztatta és bezárította a noviszadi ügyészség fogházába.

— **A záifinác ójszakai házkutatása.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön hajnalban Tokin Száva noviszadi vendéglőjébe egy ismeretlen egyén zörgetett be és behocsáltást kért. A vendéglős, aki már ágyban feküdt, nem akarta beengedni az ismeretlent, mire az azt állította, hogy ő rendőr. A vendéglős kinyitotta az ajtót. Az ismeretlen azt mondta, hogy ő finác, aki csak a nagyobb tekintély kedvéért nevezte magát rendőrnek és a vendéglősnél házkutatást tart, mert ott csempészek vannak. Át is kutatta a lakást és azután eltávozott. A vendéglős feljelentést tett a rendőrségen, amely pénteken az affinácot Milics Szlávko kereskedőségét személyében elfogta és letartóztatta.

— **Hanyag felügyeletért elítélt rendő.** Noviszadról jelentik: Zsivkov Cveta sztaribecseji községi rendőr 1922 december 29-ikén Sztaribecsejről a noviszadi ügyészség fogházába kísérte Szodanov Nemádot, akit csalásért tartóztattak le. Zsivkov hanyag felügyelete folytán a fogoly a vonatról megszökött. A noviszadi törvényszék múlt évi július 2-ikán két havi fogházra ítélte a rendőrt. A noviszadi felebbviteli bíróság pénteki tárgyalásán jóváhagyta az ítéletet, amely jogerőssé vált.

— **Álarcos rablók a vonatban meggyilkolták a moszkvai kormány egy futárját.** Rigából jelentik: A Moszkva-rigai gyorsvonaton titokzatos merénylet történt. Rigától huszonhat kilométernyire két álarcos rabló hatolt be abba a fülkébe, ahol a moszkvai kormány két futárja utazott és a futárok okmányait elrabolta. Az egyik futár ellentállt, mire a rablók agyonlőtték. Társát pedig súlyosan megsebesítették. A rablók azután nyomtalanul eltűntek. Azt hiszik, hogy politikai merényletről van szó.

— **Tíz évi fegyház gyermekrontásért.** Noviszadról jelentik: A szuboticei kerületi törvényszék múlt évi június 16-án Kiss György szuboticei hatvanhat éves özvegy földművest három évi fegyházra ítélte, mert egy tíz és egy tizenegy éves kislány ellen erkölcsellenes merényletet követett el. A noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa pénteken az elsőfoku ítéletet megváltoztatta és Kiss György büntetését tíz évi fegyházra tette fel. Az ítélet semmisségi panaszt jelentett be.

— **Hibaigazítás.** A Hegedüs Teréz elleni bűnügy csütörtöki tárgyalásáról Szólo tudósításban tévesen közöltük, hogy Singer Béla dr. szerepelt védőként. A védelmet Vuics Milán dr. látta el, míg Singer Béla dr. Pintér János sértettét képviselő a tárgyaláson.

Támadás Andréka ellen

Vidéki Alisz ötnaposos támadására Sok civtársra kiált harsány Heurékát, Nem is olyan vidéki ez a nő, aki Saját fegyverével verte meg Andrékát, lán.

— **Két évi fegyház egy aranyóráért.** Noviszadról jelentik: Révai Andor szuboticei fogtechnikus múlt évi február 3-ikán a noviszadi gőzfürdőben fülkájából átmászott a szomszédos öltözőbe és ott Vilics Márkó tankerületi inspektor ruhájából egy aranyórát és a több értékes okmányt tartalmazó pénztárcát lopott el. Révait a noviszadi kerületi törvényszék múlt évi augusztus 6-ikán két esztendei fegyházra ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság pénteki tárgyalásán helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet felebbezett.

A »Hakoah« és »Reusz« szuboticei zsidó ifjúsági egyesületek február 27-én, szombat este a Lloydban jelmezes Purim bált rendeznek. Velencei éj, balett-táncok és sok más vidonság fogja szórakoztatni a közönséget.

A szuboticei zsidó Patronázs Egyesület február 13-án, szombaton délután 1/6 órai kezdettel rendezi gyermekjelmezes bált a városi színházban. Sokféle meglepetés vária a gyermekvilágot, lesz jelmezes felvonulás, soló táncok, sorsolás és gyermekszépségverseny.

Mielőtt vásárolt légszékényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Brača Goldner légszékény-, fabutor- és rézarúgyártól Subotica, Jugovičeva 25.

Meghívó. A szuboticei »Szeretet Nőegylet« tüdőbeteg gondozó intézetének fenntartása javára ez évi február 6-ikán, szombaton esti 9 órai kezdettel az »Arany Bárány« szálloda összes termében Matroz-jelmez bált rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. A jelmez kivételére nézve dr. Szántó Gáborné urnő ad felvilágosítást. Jelmez nem kötelező.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló pénteki példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyben a hetedik oldalon

Végigcsalta az egész Bácskát Veszedelmes szélhámost fogott el a szabljai csendőrség

cikk a következő címváltozással jelent meg:

Egész Bánátot végigcsalta Veszedelmes szélhámost fogott el a kovini csendőrség

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. Aki a Bácsmegyei Napióra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 400, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek ki sorsolásra.

LEGUJABB

Közzétették Bethlen és Perényi levelezését

Sauerwein folytatja az értelmi szerzők leleplezését — Clinchant francia követ tárgyalása Teleki Pál gróffal

Budapestről jelentik: *Perényi* Zsigmond báró, a Magyar Nemzeti Szövetség elnöke közzétette azt a levélváltást, amelyet *Bethlen* István gróf miniszterelnökkel folytatott a frankhamisítási ügyben. Bethlennek Perényihez intézett levelének szerinti szövege a következő:

Tisztelt Barátom!

Felhívták figyelmemet arra, hogy a Magyar Nemzeti Szövetségnek hamis ezerfrankosok vannak a birtokában és ezeket fel is akarja használni. Légy kegyes utána nézni a dolognak és engem megnyugtatni. Ova intem Rajtad keresztül a Szövetséget, hogy ilyen manipulációktól tartózkodjék és ilyenekbe ne bocsátkozzék bele.

Szívóiyes üdvözléssel

Budapest, 1925. nov. 27.

tisztelő híved
Bethlen s. k.

Perényi erre a levélre a következő választ küldte Bethlennek:

Tisztelt Barátom!

November 27-iki leveledre válaszul, szíves tudomásodra hozom, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség semmiéle hamis frankoknak nincs birtokában, ilyenekkel soha sem foglalkozott és ma sem foglalkozik. Kivánságodhoz képest utána néztem a dolognak és sikerült biztos információkat szereznem. Kérlek, légy kegyes elutazásod előtt alkalmat adni nekem arra, hogy az ügyről élőszóval referáljak.

Szíves üdvözléssel öszinte barátod

Perényi s. k.

Perényi egyidejűleg közli, hogy a levelet báró *Prónay* György minisz-

terelnökségi államtitkárnak adta át kézbesítés végett. Perényi másnap találkozott *Prónay*-val, aki értesítette, hogy *Bethlen* Nádostyt bizta meg a nyomozással. Perényi ezzel elintézettnek vélte az ügyet, nem gondolva arra, hogy maga *Nádosty* is részese az esztelen vállalkozásnak.

A *Matin* pénteki számában folytatja cikksorozatát a frankhamisítási botrányról. Megállapítja, hogy

a frankhamisító vádlottak gavalléros hallgatásba burkolóznak, mihelyt az értelmi szerzőkről esik szó. Ebben a gavalléros hallgatásban nem akarnak mögöttük maradni a nyomozó hatóságok sem.

Pesthy Pál igazságügyminiszter maga is beismeri — folytatja *Sauerwein* — hogy

a *Windischgraetz* titkárnak kihallgatásáról fevett első jegyzőkönyvet széttepték és megsemmisítették.

Később a herceg titkárat egy másik fogházba szállították és különleges bánásmód alá vették, hogy elmenjen a kedve az igazság bevallásától.

Budapesten pénteken éjszaka óriási szenzációt keltett az a hír, hogy

Clinchant budapesti francia követ este kilenc órakor felkereste *Gizella-téri* lakásán *Teleki* Pál gróftól és egy órahosszat tanácskozott vele.

A tanácskozásnak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak és azt a *Bethlen*-kormány közeli bukásával hozzák összefüggésbe.

KÖZGAZDASÁG

Állami árlejtések

A *hadügyminiszterium* beszerzései: február 8-án a miniszterium technikai osztálya gőzkazánokra, február 4-én a ljubljana-i hadosztályparancsnokság számára, február 13-án a miniszterium műszaki osztálya tüzőtökészülékekre, február 25-én a szarajevói hadosztály műszaki osztálya ócska dolgokat ad el, február 25-én a szubotica-i hadosztály fára, március 1-én a miniszterium karbid jelezőlámpákra, február 10-én a miniszterium vászonra, február 20-án az osztrák hadosztály fára, február 25-én a szubotica-i hadosztály fára, február 17-én a szarajevói hadosztályparancsnokság ágyakat ad el, február 20-án a zagrebi katonai raktár építési munkákra ir ki pályázatot.

A *postaminiszterium* árlejtései: február 10-én a miniszterium olajra és benzínre, február 16-án a miniszterium vastartókra, február 16-án a miniszterium vasszerkezetekre.

Az *állami vasutiszerkezetek* közül február 5-én a beográdi öltözőkre, március 3-án a szubotica-i acélsővekre, február 24-én a szubotica-i krumpflisztre és keményítőre, február 25-én a szubotica-i fogyasztási cikkekre, február 24-én a szubotica-i üvegárukra, február 25-én a szubotica-i különféle anyagokra, február 26-án a szarajevói szivógáz-palaokokra, február 27-én a szubotica-i apró alkatrészekre, február hó 23-án a szubotica-i kerékötő munkákra

kérnek árajánlatokat.

Az *építési igazgatóságok* közül február 22-én a koszovszka-mitrovicsai hidépítésre, február 23-án a rumai utéplítésre, február 13-án a rumai kötőörökre, február 8-án a koszovszka-mitrovicsai kötőörökre, február 16-án a rumai építési munkákra, február 15-én a rumai kötőörökre, február 25-én a vukovári betonmunkákra, február 26-án a rumai utjavításokra, február 22-én a noviszádi kötőörökre, március 1-én a bitolji vashidépítésre, február 16-án a pozsaréváci hidépítésre, február 13-án a rumai hidépítésre, február 27-én a rumai kötőörökre kérnek ajánlatot.

Az *erdőminiszterium* vršaci kirendeltsége február 13-án fenyőfákat ad el a vranjei kirendeltség február 22-én bükkfát ad el, február 16-án Bosna-Dubica-i tölgyfaerdőt ad el, március 8-án a szarajevói fenyőfát ad el.

A *szociálpolitikai miniszterium* február 16-án box-bőrt vesz, február 17-án a zagrebi osztály talpbőrt vásárol.

Az *egészségügyi miniszterium* február 8-án a noviszádi állami kórház részére élelmiszereket vásárol.

Az *állami monopóliumgazdálkodás* Beogradban március 4-én teherautókat vásárol, február 10-én Beogradban sóraktárra ir ki pályázatot.

Ünnepélyes keretek közt osztják ki a szentia kiállítás nyerteseinek az állami okleveleket. Szentáról jelentik: Február tizenkettedikén, pénteken, a szerb Gaz-

dakör helyiségében ünnepélyes keretek közt osztják ki az állami okleveleket azoknak a gazdáknak, ki a szentia gazdasági és állatkiállításán az első díjat, az állami oklevelet, megnyerték. A kiállítási bizottság vezetői: dr. Knezsevics Milos polgármester, Sztrilich Béla országgyűlési képviselő, Tarakov Vaszilije járási gazdasági felügyelő, Tyurics Márkó járási állatorvos, Vuics Jócó földbirtokos, Kiss Simon és Vuics Szávó, a magyar és szerb gazdakörök elnöke.

KINTORNA

A társaságban arról volt szó, hogy legutóbb egy szubotica-i kereskedőt este, mikor hazament, az uccán rabló támadta meg. Mindenki tudott persze hasonló esetet. A legnagyobb sikerű Kutzorinak, a közismert uzsorásnak volt, aki elmesélte, hogy évekkal ezelőtt vele esett meg, éjféli után ment haza s a kakas-iskola sarkán megállította két ember. Az egyiknek revolver, a másiknak dorong volt a kezében.

— Kik maguk és mit akarnak? — kérdezte Kutzori.

— Egy kis pénzt, uram. Tönkrement kereskedő vagyok, eisején nagyösszegű váltóim járnak le, legyen olyan kegyes...

— No és — kérdezte ijedten Kutzori — ki ez a dorongos ember?

— Ez kérem? Ez a pénztárnokom.

— Az én nővérem egy grófhöz megy feleségül.

— És mikor?

— Ha akad egy.

— Igaz-e, gyógyszerész ur, hogy az ön új éhezésselmi pillulái megszüntetik az éhséget.

— Hogyne! Ha csak egyet-kettőt is bevesz belőlük, már minden étvágya elmegy.

Az *anya* a lányához:

— Nem félsz, hogy boldogtalan lesz Józsival?

— Miért félnék?

— Mert Józsi a tizenharmadik vőlegényed.

Két szubotica-i bohém találkozik a Bárány-kávéházban. Első dolguk természetesen, hogy panaszkodni kezdenek egymásnak.

— Rémes helyzetben vagyok — mondja az egyik.

— Te beszélsz? — szól a másik. — Neked legalább van valami kintlevőség.

— Igen. Kint van a lábam a cipőből.

Még mindig nincs rádiója

CSAKIS VILÁGMÁRKÁS VEVŐKESZÜLEKEKET TART, SZALLIT, FELSZEREL ÉS ENGEDÉLYT SZERZ

RADIÓ-VÁLLALAT

„KONRATH” D. D. SUBOTICA

PASIĆEVA ULICA 1. - TELEFON 623.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. február 5.

Budapest deviza 1253—1259, valuta 1252.50—1259.

Prága deviza 5975—6025, valuta 5945—5995.

Berlin deviza 739—741 milliárd márka, valuta 736—740 milliárd márka.

Bécs deviza 1249.50—1253.50, valuta 1247.50—1253.50.

Trieszt deviza 4382.50—4387.50.

London deviza 275.

Zürich, febr. 5. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 1946, London 25.2475, Newyork 519, Brüsszel 2360, Milánó 2088, Amsterdam 20815, Berlin 12550, Bécs 7305, Szófia 360, Prága 15.355, Varsó 72.50, Budapest 72.60, Bukarest 2—255.

Beograd, febr. 5. Zárlat: Páris 213.50, London 276.35, Newyork 56.75, Milánó 228.50, Genf 10.95, Berlin 13.53, Bécs 7.99, Prága 168.25, Budapest 7.97, Bukarest 25.75.

Zagreb, febr. 5. Zárlat: Zürich 1093.40—1097.40, London 275.655—276.855, Newyork 56.63—56.93, Berlin 1350.37—1354.37, Bécs 798.60—802.60, Prága 167.90—168.90, Budapest 00797—00801, Trieszt 227.82—229.02.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 5. Buza: kereslet 295 dinár, kínálat 300 dinár. Tengeri baccskai uj 110 dinár, bánáti március—áprísi, ab Becse hajóalkomás 134 dinár, szeremi uj, ab Ruma 115 dinár, szeremi március—áprísi 125 dinár. Forgalom 34 vagon. Irányzat: változatlan.

Részvén-társaságok, pénzintézetek stb.
mérlegeik újságokban való közzététele végett, épuj mint közgyűlési meghívóknak a hivatalos lapokban való közzététele végett forduljanak Schmolka hirdetőirodához, Novisad, Futoški put 2. Tel. 276

ASSZONYOM! Toiletjét kiegészíti:
POUDRE „MON PARFUM”
„BOURJOIS-PARIS”

MENYASSZONYI KRAMER
KOSZORI-FATYOL.
KOSZORI, FATYOL. KAKOSSE L ULICA

Rádió-műsor

Vasárnap, február 7-én

(A városok mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (590—530)—Grác (397): D. e. 11: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. D. u. 4: Népszerű hangverseny. 6.15: Kamarazene. 8: »Bohémek« előadása az Operában.

Malland (320): D. u. 4.30 és 9: Hangverseny.

Budapest (546): D. e. 9.30: Hírek, közgazdaság. 10: Református istentisztelet a Kúlvin-téri templomból. D. u. 3: Mese. 4: Magyar dalok. 6: Jazz-band. 8.30: Művész-est. 10: Táncczene.

Barcelona (325): D. u. 6: Opera-előadás.

Prága (368): D. e. 11: Matiné. D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Hangverseny.

Hamburg (392.5): Este 9: Operette előadás. 10: Táncczene.

Breslau (418): D. u. 5: Hangverseny. 8.10: Bécsi-est. 10.15: Jazz-band.

Róma (425): D. e. 10.30: Hangverseny. D. u. 5.30: Hangverseny. 8.40: Opera-részlet.

Páris (1750): D. u. 1.45: Hangverseny. Este 9.30: Jazz-band.

London (1600): Este 10.15: Hangverseny.

Berlin (505): D. e. 11.30: Hangverseny. D. u. 4.30: Hangverseny. 8.30: Dalok. 10.30: Táncczene.

Foltok a szivárványon

— Regény —

Irta: Sz. Szigethy Vilmos

— Hát azt hiszi, hogy aki szeret táncolni, az egyáltalán tud is? Kérdezze csak meg az asszonyokat, mennyit szenvednek a falábuktól!

— Az, folytatta Éva, hát még a lányok, mikor a vállakra tehénkedik valaki a két kezével! (Jai, ez már megint bolondul hangzott!)

Künn csoportosulás támadt, az emberek egy hely felé rohantak, valaki meghozta a hírt is annak, ami történt.

A Löffler gyerek a lemászásánál vigyázatlanul közelítette meg a lovát s az mérhetetlen ellenszenvében lábán rugta. Alighanem csonttörése is van, el is ájult, most élesztgetik az öltözőben.

Az öreg Holcz Péter, mint akire egyáltalán nem tartozik az ügy annyira, hogy felhevüljön rajta, visszaszaladt az urakhoz.

— Nem megmondtam, hogy jobb volna, ha tutajokkal versenyez a Tiszán? Ott nem érné ilyen baj. Mit megy a számar a lovak közé?

— Szegény gyerek, sajnálkozott fölötté Éva, ez sem táncol ma.

— Azaz, hogy nem rázza a lábát úgy, mintha vásári panorámában lopta volna, fejezte meg Vucsetics.

— Ami azt illeti, fejezte be a vitát Flóra, én nem hiszem, hogy lopta. Ilyenkor legalább egyenes lábat választ az ember.

A lövésznek már vége is volt a kocsik felé törekedett mindenki. Holcz Éva a bucsuzásánál, mikor Klenöczy fölsegítette rá a köpenyét, még annyit mormogott a foga között:

— Azt akarom, hogy ott legyen este-re. Érti? Akarom. Okom van reá.

IV.

A lövész a legjobb alkalom, hogy a vármegye és Kevevára közönsége a maga egészében bemutatásra kerüljön. Az első helyen állt a falun élő arisztokrácia, amely lehetőleg sok göggel szeretne volna elfeledtetni, hogy az ösök száz év előtt még marhakereskedéssel foglalkoztak s alázatos, jámbor örmények voltak, akik részint a mindig üres kincstár kísértésével jutottak lépésről lépésre előre, részint a manoleoni háborúkban mint szállítók élmeskedtek.

— Mi a történelmi osztály... mondta néha egyik másik, szószerint úgy, hogy az igazi történelmi származásu tanácsadók, szolgálók, tányérnyalók a szája alá adta a szót.

A történelem megszemélyesítője: Klio ilyenkor restelkedve fordította el a fejét, nagyon belényelődött egy rokonmúzsza tanulmányozásába, azt hiszem, Terpsichorával fölöttől.

— Kérlek, szólt hozzá Melpomene, hogy is volt ez?

De Klio rendíthetetlen maradt szórakozottságában.

— Majd utána nézek, kérlek alásan, feltétlenül utána nézek és adott alkalommal értesítelek.

Még csak az hiányzott, hogy vármegyei szakkiutazást használva azt mondta, hogy »hátrétegileg«.

De az adott alkalom soha meg nem érkezett, ezekről a kérdésekről őszintén lehetetlenség volt beszélni. A multak ködbe omlottak és eltűntek a szívós, szorgalmas örmény-ösök, akik valamikor kőszvényt kaptak a kezükbe, bőrlifejtésétől a sok bürgének.

Igazságtalan volnék, ha mereven ragaszkodnék ahhoz az állításhoz, hogy kizárólag a marhatenyésztés lendítette föl a kevevármegyei mágnásipart. Mert hogy az egyik rész előtérbe helyezte a disznókat és ott gazdagodott meg annyira, hogy elszegényedett úri kisasszonyra vehette a szemét.

Amint aztán tollasodtak, úgy nyomultak előre befolyászerzés dolgában is. Az egyik gyerek katoná lett, mert így bekapulhat az udvarhoz is, sok pénz állt mindig a rendelkezésére, a pénz pedig meghozza a cimborákat. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az udvar árnyékában mindig élt egy sereg kisasszony, amolyan

lyan özvegy-lány, főhercegi szerető, akiknek az arcáéhoz jobban illett, ha asszonyokká válnak. Akár a törvénytelen frigy előtt, akár később, a végkielégítés utalványozásával. Ambiciózus tisztek ilyenkor élethalál-versengést folytattak nagy lojalitásukban, sőt még a szerelmet is össze tudták egyeztetni házassági készségükkel. Az a henye udvari népség, amely az amatőr-katonaszkodásban talált címet az elfoglaltsághoz, abban a hitben élt, hogy neki minden szabad, ellenkezésre nem találhat. Ezért meredt el a szája az egyik fenségnek, aki felajánlkozott tagul a régi magyar mánás vadásztársaságba. A gróf jól látta, hogy a főherceg tulzott udvariassággal kerülgeti a feleségét s azt felelte neki.

— Fájdalmasan esik kimonódom, de a vadásztársaságunk komoly, nem vehetünk fel több tagot.

A négykézláb csuszó osztrák, meg az örmény alázatosan, még ma is borzongva gondolnak erre a vakmerőségre.

Az egész társadalmi és közélet egyébként az etetésen, meg az itatáson épült föl, megszorult mágnásgyerekek mindig biztosan számíthattak hirtelen kölcsönre az örmény-fiuktól. Mire aztán ezek is megvásárolták a grófi címet, már annyira beleszivóskodták magukat a társadalomba, hogy szinte átmenet nélkül történt az egész. Mintha ott születek volna.

A másik fiu a közigazgatásra vetette magát, áldozatot hozva a jövő generáció érdekében, amely majd egyszer — nem is olyan sokára — maga fog bíraskodni, itélkezni s akkor nincs baj, hiszen a felvilágosultságot, az egyenlőséget csak követelni, kiverkedni kell addig, amíg a mi javunkat szolgáljuk vele, viszont elég hirdetni, hangzóttam! amikor tényezőkké válunk, de már a többi fölött állónak érezzük magunkat.

Hát nagyon elhatalmasodtak és megfinomulva a közüjük keveredett tiszta vértük révén, csak gukkerral nézték a másfajta embert.

Bakó Lőrinc, a megye nyakába varrt veterán író, aki pompásan reprezentálta a svihákságot és a tehetségelenséget, a nemzet koszorúsa lehetett volna, ha nem írta a dolgait, hanem csak elcsevegi.

— Atavizmus ez, barátaim, hívjétek el, hogy nem tehetek róla. Bennem van a vérükben. Tudom öreg emberektől, milyen szigorú és biztos alapon folyt az a disznótenyésztés. Ha a kondás csak a faluba ment, visszajövet már fertőtlenítésnek kellett magát alávetnie. A bacillus nem csak a levegőben lóg, hanem elképzeltelhetetlen minden helyen megfészkelődik. A bécsi hentes sem nézhette meg az árut közvetlen közelből. Hogy is ne. Ott a gukker, tessék azon feldenutálni, az nem ragadós. Hát akkor szokták meg a Bükkiek is a távolról való nézést.

Nagyon kacagott a saján ötletén, aztán döcögős lépteivel, törött lábával, gyorsan elbicegett, egészen Bükkly Tamásnak.

— Édes jó atyámfia, boldog vagyok, hogy viruló egészségben látlak. Épp most adok ki egy kötet novellát, szíves engedelmekkel neked dedikálom.

Tamásnak keserű lett a szájaíze, ez megint száz forintot jelent, azonban nyájasan ragadta meg az öreg kezét s akkor már tudott mosolyogni is.

— Lenci bácsi, agyonkéneveztesz a figyelemmel. Hová küldjem a kötetek árát?

— Ejnye, csak nem fárasztalak ilyen aprólékos gondnal is, átvesszem én azonnal. Mire való az a nagy teketória?

Bakó Lőrinc zsebre se tette a pénzt, úgy ment egészen a büffébe, ahol pezsgőt bontatott.

Pillanatra lelkiismereti furdalása támadt, talán illenék valamit félre is tenni a nagy összegről a nyomdásznak, de Lenci bácsi pillanatai abnormisan rövidnek voltak.

— Várhat a gazember, bizonyos, hogy nem hal éhen.

Ismerősök közeledtek feléje.

— Tán buzvellárisra lártál, Lenci bácsi.

Az öreg előmutatta a száz forintost, odatozta a hozzá legközelebb álló orralhoz.

— Nem érzed rajta a bürgeszagot?

Nem bírta volna el, hogy meg ne marja a jöltevőjét, mint ahogy kegyetlen volt mindenkivel, aki szivességet tett neki. De csak az élőkkel. A halottakkal nem törődött, azokból úgy sincs haszna.

Ami nem eleven, abból csak a kaviár, a pisztráng, meg a lazac a jó.

Rendeteg könyve jelent meg egy esztendőben, de csakis így, pártfogókeresés formájában. Sokszor felajánlta egymásután többeknek is, minden pénzt becsélt érték s ha érdeklődtek, hogy mikor jelenik meg, szídni kezdte a lusta nyomdát, a kiadót, mindenkit, akik elég szemérmetlenek hozzá, hogy megjelenésben gátoljanak egy olyan munkát, ami talán sohasem íródik meg.

— Ez a Lenci bácsinak kijáró adó, alapította meg mindenki, de eszébe se jutott bárkinek, hogy neheztelen érte.

A mágnások egyébként nem igen hozták el az asszonyaikat a megyeszékhely eseményeire, azok állandóan migrénben feküdtek. Elég, ha az urak ereszkedtek le a kisemberekhez. A konteszek épp úgy nem látogattak el Erdélybe sem, ahol Erzsébetvárosban, vagy Marosvásárhelyen élt még egy-egy öreg Gergucz bácsi, szarvasbőrzsacskóba gyűjtötte az aranyakat, megmaradt (valamelyik oldalágból) szimpla örménynek s igen gyanakodva fordatta a rokont.

— Hát te mit jót hoztál?

— Épp dolgom volt erre felé, gondoltam hát, megnézem, hogy szolgál a kedves bácsi egészségre.

— Jól vagyok, fiam, kutya jól, elélek én száz évig is. Na, bökd ki hamar, hogy mennyi kell s milyen biztosítékot tudsz adni? Átvesszem minyvárt, vagy én vigyem fel Pestre a kaszinóba?

Gyönyörködött a zavarban, hogy milyen képet vágnak erre. O a finom kaszinóban, ahol Pistinek, meg Karcsinak hívják egymást a nagy urak s az ő szerel-

metes öccse száz teritékes vacsorákat ad arany talákon.

— Az en pénzemből, liehe, amit keservesen kubarattam össze. Na, de parcellázáshoz segítelek én a kamatokkal!

A parcellázás gyakori jelenség volt, nem annyira a szociális érzés tette szükségessé, mint a muszáj. De a sok összeházasodás mindig járt valami örökséggel s a termést előre el lehetett adni, fő időkben több esztendőre is. Addig bizonyosan meghal valaki.

A mágnások után azok következtek, akik egyenrangúaknak tartották magukat velük s szerettek volna legalább is a kamarási kulcshoz jutni. Vagyonszerzésben és udvarok megkönyvezésében kevésbé élelmes családok leszármazói. A pesti kaszinókban éltek, néha mandátumot erőszakoltak ki, de prédikátumot mindnyájan szereztek.

— Tudiátok-e, ki a legrégibb nemes a vármegyében? — kellemetlenkedett Bakó Lőrinc. Hát a Bükkiek erdőkerülője. Annak a dedápija még megbotoztatta a Bükkly dedápiát, mikor az erdőből esett gallyal rakott lázert az esett bürgéje alá.

Szertelty, elenyészett itt minden ősliség, haidani jó családok fiai irodákban dolgoztak, letagadták a származásukat, vagy eszmadiaműhelyt vezettek, sokszor elfeledve, hogy ur volt valamelyik elejük.

De ha a bérlő megtollasodott, a fiából huszáronkéntest csinált, monoklit dugott a szemébe s azzal biztatta.

— Ne sajnáld a pénzt, de csak urakkal barátkoz

Mikor aztán az urfi mulatozásokban tükröket vert be pezsgőspalackokkal, a másik bérlőivadék elrazdátva állapította meg:

— Hiába, csak a kentrü tud ilyen szépen mulatni.

A bérlő mindig komolyan urat rovidított meg, a bérlő gazdagodott, később beült a birtokba, kinyitotta háza ajtait s szinte hirdette.

(Folyt. köv.)

ELADÓ FÖLDBIRTOK

△ Jugoslavenska Banka d. d. vukovári fiókjánál szabad-

△ kézből eladó egy tagban fekvő birtok, elsőrendű

△ irtási talajon, közvetlen Vukovár város ha-

△ tárában, a birtok 155 kat. hold területű.

△ Rendkívül olcsó áron és kedvező

△ fizetési feltételekkel. A birtok

△ egészben vagy darabok-

△ ban is eladó és

△ azonnal át is

△ vehető.

△ △ △

△

Reflektánsok forduljanak közvetlenül a következő címre:

Jugoslavenska Banka d. d. podružnica Vukovár

A BIZONYTALANSÁG

gyakran sok szenvedések kuforrása, de ma, amikor már mindenütt van újság, ez a legjobb eszköz a felvilágosítás és tudás terjesztésére. Mi is levelezünk olvasóinknak jó tanácsokkal szolgálunk. A most könnyen fellépő meghü-

léseknél és az ezzel kapcsolatos reumatikus fájdalmaknál figyelmeztetjük olvasóinkat a már 27 év óta kipróbált és kedvelt szépségápolóra: a Feller-féle jóillatú Elsa Fluida-ra. Mint bedörzsölő-szer reumatikus fájdalmaknál minden esetben kitűnő hatású. Megszünteti a náthát, érzéketlenné tesz a hideg leve-

gövel szemben és éppoly jó a szemek és fülek kezelésére, mint a fogak, felelyak és száj ápolására. Külsőleg és belsőleg erősebb és hatásosabb, mint a sósborszesz. 6 dupla vagy 2 nagy különleges üveg 63 dinár, 12 dupla vagy 4 különleges nagy üveg 99 dinár, 36 dupla vagy 12 különleges üveg 250 dinár lá-

dával és postaköltséggel együtt utárvétellel vagy előzetes készpénzintézés mellett. Szétküldi Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica Donia, központ 185. Horvátország. Egyes üvegek ára 10 dinár, kapható minden gyógyszerárban vagy szakmabeli üzletben.

NYILTTÉR.

A t. közönség szíves tudomására hozom, hogy kereskedelmi és bizományi ügynökséget nyitottam, akinek bármilyen eladó vagy bérlő adó avagy bármit venni vagy bérlő venni akar teljes bizalommal forduljon én hoztam, énnám a legkülönsebbben és leggyorsabban fog célt érni.

Kinek pénze van kiadó énnám legjobban és a leggyorsabban fogja kiadni.

Folyósítok kölcsönöket földelkre 18 % kamat mellett. Felvilágosításokat nyújtok úgy adó mint katonai ügyekben.

Fei József kereskedelmi és bizományi ügynöksége, ideiglenesen **I. Vláskva ul. 8.**

Opštinsko Pogovarstvo u Glogonju

Proj: 159—1926.

Oglas

Na osnovu odluke opštinskog predstavnštva broj 11—1926. izdaje se u koncesiju opravka jednog privremenog mosta na reci Tamišu, koji most može biti od pontona ili drva, sa pravom pobiranja takse od prilaznika.

Uслови i bliža obaveštenja mogu se dobiti u belezničkoj kancelariji svakog dana za vreme zvaničnih časova.

Ponuda u zatvorenom kovertu snabdevena sa 100 din. fak. marke i naznakom „Ponuda za privremeni most na Tamišu kod Glogonja“ primaće se do 1. marta t. g. prepodne 9 sati, kada će du biti otvoreni pred opšt. predstavnštvom.

U Glogonju, 1. februara 1926. god.

Pavković

beležnik.

1008

Martin Wiertz

knez

Dražbeni oglas

Urbarijalna opština u Novoj Kanjiži ima na prodaju 3 škartirana ugojena bika i 3 nerasta, koje će na javnoj dražbi na dan 3. marta 1926. godine u 9 časova prepodne prodavati.

Iz kancelarije Urbarijalne opštine u Novoj Kanjiži.

Predsedništvo.**Poziv**

S ovim pozivamo sve članove, odnosno njene korisnike Pokosnog Udruženja Slavija da se zbog svoga interesa i olakšavanja rada nadzornog odbora što pre prijavu sa svojim eventualnim žalbama i to bezuvjetno i lično u društvenoj kancelariji toga udruženja. Zvanični časovi svako dnevno prepodne od 8—12, a po podne od 3—5. Članovi imaju da donesu sa sobom svoje originalne članske knjižice.

Subotica, dne 3 februara 1926. god.

Nadzorni odbor.**Meghivó**

Ezenel felhívjuk a Slavija Temetkezési Egyesület összes tagjait, illetve azok kedvezményezettjeit, hogy saját érdekükben az egyesület hivatalos helyiségében esetleges panaszajkkal feltétlenül személyesen jelenjenek meg. Hivatalos órák mindennap délelőtt 8—12 és délután 3—5. A tagok felkéretnek, hogy hozzák magukkal a tagsági könyveiket.

Subotica, 1926. február 3.

A felügyelő bizottság**Hirdetmény**

Hajdicsói gazdaságban kaphatók: Diszfák, gyümölcsfák, diszbokrok és különféle virágok jutányos árban. Bővebb felvilágosítások a gazdasági irodában. Telefonszám 5. 1015

Tisztelettel értesitem üzletfeleim és ismerőscimet, miszerint

fatelepet nyitottam,

kérem jóindulatú támogatásukat vagontételben tüzfára, valamint kox, kőszén és vágottfára házhoz szállítva.

Teljes tisztelettel

Buchwald Gyula

Oslobodjenja ul. 42.

(Santai ut) telefon 176.

Segíts magadon, az Isten is megsegít!**Első Sombori Kiházító és Temetkezési Egyesület**

alakulóban van és tagokat vesz fel. Az egyesület egy a kiházult valamint elhalt tagjai után

20.000 Dinárt

fizet ki, ennek ellenében az esetenkénti díj 30— Dinár. Az egyesület tagja lehet mindenki korra való tekintet nélkül az alapszabályokban lefektetett feltételek mellett. A tagok az egyesület megalakulása utáni napon jogaik élvezetbe lépnek. — Azon tag, aki 400 esetet befizetett, fizetési kötelezettsége megszűnik, könyvecskéje nyugdíjba megy, jogai továbbra is fenállván, házasság vagy elhalálozás esetén megkapja a

20.000 Dinárt

A kiházult oszta lyhoz tartozó tag ha elhalna, a befizetett összeget teljes egészében hozzátartozóinak visszafizettetik.

Bővebb felvilágosítás nyerhető: Vojnits István Kralja Petra ulica 17., Dr. Abramovic ügyvédi iroda, Ludwig Mihály fodrászüzlet. 825

Nem mindig esik jól a „Jó reggelt!”

A fűszerkereskedő mindig előbb nyit, mint a rőfőskereskedő. Reggel 1/2 8 és 3/4 8 között kényelmesen jön a rőfös, hogy az üzletét kinyissa, szomszédja a fűszeres még nem nyitott ki, holott 7 órakor szokott nyitni.

Rőfös: Jó reggelt szomszéd!**Fűszeres: Jó, akinek jó.**

Rőfös: Igaz, hogy nehezek a viszonyok, de azért nem kell ugy elkésere dni.

Fűszeres: Na hallja! 7 óra óta vesződöm a rollóval, elment már egy pár vevőm és legyek jókedvű?

Rőfös: Közben kényelmesen kinyit, a redőnyök vígan szaladnak fel.

Fűszeres: Könnyű magának, nem bosszankodik.

Rőfös: Azt maga is megteheti.**Fűszeres: Nem mondaná meg hogyan?****Rőfös: Szívesen, egyszerűen átadja redőnyeit****az Első Suboticei Redőny Jókarsantartási Vállalat-nak**

és megszabadul a gondjától.

Fűszeres: Óh, ez pompás ötlet. Kérem kedves szomszéd, ha legközelebb meglátja az ügyvezetőjüket, küldje be hozzám.

983

DENT. REMÉNYI FRIGYES

FOGÁSZATI RENDELŐJE SUBOTICA
TELEFON 743.

Huspiac. A városi zenede közvetlen szomszédságában
RENDEL: Délelőtt 8—12-ig. Délután 2—6-ig.

Olcsó fogászati rendelés:

Áraimat mélyen leszállítottam. — Készítek mindennemű fogtömést, arany koronákat és hidalásokat, szápadlás nélküli műfogakat és fogsorokat. — Tessék a kedvező alkalomról meggyőződni. Lelkiismeretes és tartós fogászati munkálataimért szavatolok.

Vidékiek lehetőség szerint egy nap alatt kielégíttetnek.

ELADÓ**2 kefégyártógép**

minden hozzávaló alkatrészszel együtt, teljesen új állapotban.

M. KOCELI, VELIKA-GORICA**ELSO RENDU 1925. őszi fogásu új sós heringek**

5/600, 1/1, 1/2, 1/4 tonnákban

legolcsóbban, azonnali szállításra kapható

„KALLA“ halkonzervgyár**VELIKA-KIKINDA**

Sürgőnytel: KALLA. — Telefonszám 9.

A vojvodinai képviselők:

Gécszer Árpád, Veliki-Becskerek

Werheim Dezső, Novi-Sad

Trafikant Gábor Subotica.

WEITZENFELD és TÁRSAAlapítva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.

Távíratok: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

UTITAKARÓK

ÉS

LÓPOKRÓCOK**LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA****„OBNOVA“****RÉSZVÉNYTÁRSASÁG OSIJEK****ŽUPANIJSKA 59**

1018

OLCSÓN ELAD:

1 Büssing teherautót

1 hatüléses Fiat személyautót

Öntőde formákat és modelleket

Géptisztító kendert és egyéb tisztítóanyagot

A LEGJOBB NÉMET RÁDIÓUJSÁG A**„RADIOWELT“**

Megjelenik minden szombaton. Tudományos cikkek a népszerű illusztrált rádióriportok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassza el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaki lapot.

A „RADIOWELT“ előfizetési árai:

Égész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár

Negyedévre 80 dinár.

Hamburger gépgyári műhely és autójavitó vállalat

Különleges fémforrasztási eljárással bármilyen törött vagy repedt géprészeket kifogástalanul összehegesztünk, ugyanint öntöttvasat, alumíniumot, rezet, tőrött vagy repedt szivattyukat, kopott géprészeket kitöltünk és azt megmunkáljuk.

Jól berendezett üzemgépeinkkel

kifogástalan munkát készítünk.

Jéggyártáshoz való hűtőeszközöket egybehegesztve készítünk.

KORZÓ MOZI
Mától kezdve vasárnapig
A nagy
MOSJOUKIN
film
PASCAL MÁTYÁS
(Névtelen ember)
PIRANDELLO a legnagyobb olasz író világhírű regénye
Mindkét rész egyszerre.
Rendes helyárak.

LIFKA MOZI
Operett ujdonság!
Suboticán először!
Marica grófnő
Zenéjét írta: Kálmán Imre
Személyek:
Marica grófnő... Vivian Gibson
Török Bela... HARRY LIEBKE
Liza, a tova... Verócs Ernő
Zsupán Kálmán... Verócs Ernő
Böck és kibővített zenekarral
Rendes helyárak!

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó közzétételénél számít. Legkezebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felbolygított jellegű leveleket továbbítunk
Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

FOGLALKOZÁS
Középiskolát végzett kereskedősegéd szerb és magyar nyelvtudással állást keres. Cím a kiadóban. 969

Orvosi rendelőbe ajánlkozom némi gyakorlattal, vagy ehhez hasonló állást keresek, esetleg gyermekmellem is elmennék, a háztartásba és főzésnél is segédkezem. Cím a kiadóban. 572

HÖLGYFODRÁSZ és manicűr-üzletembe elsősorban otthoni tudó, valamint házi-üzletet értő férfi munkatársat keresek. Belépésre keressék. Aiánlatok Schönberger címre. Velika-Kikinda. 1013

Kocsis azonnalra felvétetik a Berger-műhelyben. 981

„HÖLGYEIM“
elegáns kalapot
és olcsón csakis az elfennet-ten jóízűtől

Kisasszonyt keresek 10 hónapos kis fiam mellé éves bizonyítvánnyal. Német nyelv előnyben. Cím: Aleksander Sár, volt Narod-kávéház. 1003

Serényváltáshoz előmunkás kerestetik jó fizetéssel. Cím megtudható: Lipsitz és Lampel cégnél, Suboticán. 993

ESZTERKA
női kalapszalokban
Aleksandrova ulica 9.
vásárolható.
Atalakítások bécsi modellek után.

Sportautó
két üléses,
teljesen jó karban,
La Zebre gyártmányú
eladó
Jutányos ár. Érdeklődni: „PROGRESS“ Novi-Sad, Trg Oslobođenja 6. (Apolló-udvar)

Nagy iparvállalat mielőbbi belépésre nőtlen **elektrotechnikust** keres, ki szofizálni tud. Ajánlatok „Állandó állás” jelige alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 1021

Jövedelmező képviselőt kívánok. Képviselői részére kiad nagy külföldi cég. Aiánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse» jelige alatt Piras A. G. Prag, Indriška 18. CSR, címre küldendők. 581

VÉTEL-ELADÁS
Eladó egy 30 HP Packard gyors teherautó, üzemi-képes. Ára 35.000 dinár, esetleg elcserelem jó karban levő Ford teherautóért. Kiss Dezső, Senta. 944

Szerbül jól tudó faszakmában jártas olcsó és gyakorlati férfi munkatársat ajánlkozok azonnali belépésre. Aiánlatok »Még-bizható» jelige a kiadóhivatalba kéremek. 966

Szilgyvartó uradalomra a jószerszámok javítására kerestetik. Cím a kiadóban. 1037

Magánjáró öntvényeket olcsón számítunk
Neukomm Bálint fiai gépgyár
Vršac
Telefon: 54.

Elsőrendű manikűrözölőnők jó fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadóban. 952

ELŐNY OMDÁT
MÓDERNŰL
FELSZERELVE
legelőszobban szállít

Sörshordók használtak, törés és korhadmentesek azonnal feltehető, darabonként ötven dinárért kaphatók. Szétküldés vasutón útvétellel megfizelő előleg beküldése mellett Frank Sándornál, Subotica. 582

Cukrászsegéd, ki önállóan dolgozik, keres állandó állást. Cím: Enel Lőrinc, Vel.-Kikinda, Knez Miloševa ulica 683. 949

LEOPOLD SÁMUEL
SABLONGYÁRA
SENTA 257

ÜZLETI KÖNYVEK
OLCSÓBBAK MINT BÁRHOL
NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS!
HEUMANN MÓR könyv-, zenemű-, írószere-és papirkereskedésében Subotica
Karadjordiev trg 12.

Megvételre
keresünk egy jókarban levő üzemi-képes 25 PS szivógáz- vagy nyersolaj-motort
Torontali Mezőgazdasági Gépipar R. T. Vel.-Bečkerek 1015

Szülőkezelőt, pincemestéri állást keres március 1-i vagy azonnali belépéssel egy józan életű, szorgalmas, hosszabb gyakorlatlaltal bíró egyén. Cím a kiadóban. 1020

Önálló szabász (cipőfelsőrész-készítő) azonnal felvétetik
„Markott“-nál
Novisad, Miletičeva ul. 15

Intelligens tanítónő, periekt magyar és horvát, keres Suboticán megfelelő alkalmazást, írodában, iparvállalatnál, gyermekek mellé is elmegy. Stjepan Koos, unjétnik Domašinec — u. p. Dekanovec — Medjumurie. 942

Intelligentes deutsches Fräulein wird zur 2 Buben für sofort gesucht. Adresse in der Administration. 1038

TŰZIFA ÁRAK
Házhoz szállítva!
Elsőrendű hasáb bükkfa 100 kg 35.—
Elsőrendű aprított bükkfa 100 kg 40.—
Másodrendű hasáb bükkfa 100 kg 30.—
Másodrendű aprított bükkfa 100 kg 37.—
Tölgyfa hasáb 100 kg 30.—
Aprított tölgyfa 100 kg 36.—
Vékonyfa alátűzeléshez összekötözve 100 kg 28.—
Prima bükkhasábfu vagon-tételben ab állomás Din. 2800.—
BOSNA FATELEP SUBOTICA
Teberpályaudvar mellett. — Telefon 512.

Borbélyok figyemébe! Legjutányosabban köszörrül Aleksandar Gubanić működőszőrűs, Subotica, Rudičeva ul. 4. 912

Pékségbe (luxus) üzletvezető kerestetik. Csakis elsőrangú szakemberek, kik finom és kenyérsütődékben hasonló állásban hosszabb ideig működtek, küldiék aiánlatukat »Házaszermérszedeles» jelige alatt a lap kiadóhivatalába. — Esetleg berendezéssel és vevőkörrel átvehető. 1024

FISCHER ERNŐ
grafikai műintézet Subotica 10392

Gyógyszerész gyakornok 1½ évi praxissal állást keres. Érdeklődni lehet Molnár könyvkereskedésben Sentán. 1019

Fodrászsegédet vagy kisegítőt felvesz Ranisavljević fodrász, Subotica. 1012

Videkl ur keres Suboticán teljesen különbejáratu, szépen butorozott szobát heti 2-3-szori használatra. Cimeket »Diszkre» jelige a kiadóba kér. 943

Budapesti Nemzetközi Vásár
1926. április 17-26
Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Vámszabadraktár. A legjobb eladási alkalom Áru és személyszállítás kedvezményekkel bel-és külföldi vasutak és hajózási társaságoknál Vízumkedvezmények
Központi iroda: Budapest, V. Szemere utca 6
7b. képviselő: Dr. Szilágyi Géza, Beograd, Strahinića Bana 43/a.

Feláron vásárolniat üzlet-átelhelyezés miatt kész férfi-, női- és gyermekruhákat, borkabátokat, gumiköpenyveket. Öltöny, raglán, férfi vagy női télikabát 550 dinárért, gyermekruha, köpeny vagy télikabát 350 dinár. Borkabát 900 dinár, míg a készlet tart. Vidékre utárvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. Régi helyiség főtér, új helyiség februártól kezdve Gyümölcs-piac. Földes Sándor. 96

Butorozott szobát keres a beltéren, vagy közel a beltérhez fiatal házaspár. Cimeket a kiadóba kér. 1031

Naponta friss pörköltkávét
Lazható
Sugár Manónál
Subotica, Rudičeva ul.

Szoba-konyhás üres lakásra kérek ajánlatokat — Cím a kiadóhivatalban

PATRANIN
EGERET PATKÁNYT véglegesen irt
Kapható minden gyógyszerertárban

Elvesztett egy katonakönyv. Huszár Lajos részére szóló. A becsületes megtaláló adja le a kiadóba. 1001

VESZEK
nagyobb mennyiségű heremagot
Mintázott ajánlatokat
Kőrösi Géza
Subotica 9356

Olcsó Manatu, hosszabb lejáratu jelzők kölesont keresek. Bački-Topola, Postafiók 38. 972

Ut zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletezésre kaphatók 10 éves totállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Gummbélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Sentán jól felszerelt könyvnyomda eladó.
Cím a kiadóban. 820

Rum- és likőreszenciák legjobb minőségben **LANDAUER SUBOTICA** Drogeria